

§ 11 MILJØGODKENDELSE
af kvægbedrift
Korshøjvej 8, Demstrup, 8620 Kjellerup



Silkeborg
K o m m u n e

Registreringsblad

Titel:	§ 11 miljøgodkendelse af kvægbedriften Korshøjvej 8, Demstrup, 8620 Kjellerup
Dato for ikrafttrædelse:	2. juni 2010
Bedriftens navn:	Unavngivet bedrift
CVR-nr:	26316480
CHR-nr:	41415
Ejendomsnummer:	7400026862
Ejerlav og matr. nr.:	Demstrup By, Sjørslev 9i, 11b, 8p, 10l, 7n, 9k, 7r, 7q, 25cr, 25dr, 25t, 25r, 25dæ, 10m, 7s Almind By, Almind 3r, 4k
Adresse:	Korshøjvej 8, Demstrup, 8620 Kjellerup
Bedrifts ejer og Ansøger:	Henrik Hedegaard
Konsulent:	Kjartan Einarson, v. LandboMidtØst, Samsøvej 33, 8382 Hinnerup hoved. tf. 87 28 22 00, dir. tf. 87 28 22 65, mobil tf. 20 47 96 20 mail: kje@lmo.dk
Tilsynsmyndighed:	Silkeborg Kommune
Rådgiver:	Orbicon, Ditte Lildal Berg, KS René Wolder Hansen
Kontrolleret af:	Peter Fabrin
Forsidefoto:	Hans-Jørgen Madsen 25.08.2009

Ikke-teknisk resumé

Henrik Hedegaard ønsker at udvide sin besætning af malkekøer (SDM). Der er i nudriften tilladelse til et dyrehold svarende til 197,60 DE. Besætningen ønskes udvidet til et dyrehold svarende til 258,72 DE i malkekvæg. Det er nye DE. I gamle DE svare det til en udvidelse fra 167,8 DE til 220,8 DE.

Projektet omfatter bygningsmæssige ændringer i form af forlængelse af den eksisterende kostald med tilbygning på 27 m mod nord. De eksisterende plansiloer ønskes ligeledes forlænget mod nord også med ca. 27 m, sådan at siloarealet udvides med ca. 1000 m².

Endelig ønskes opført et nyt befæstet areal nord for gylletankene og en møddingplads.

Rent bygningsmæssigt ændres der ikke, i de øvrige bygninger.

Der hører til ejendommen et samlet udbringningsareal på 127,21 ha ejet/forpagtet jord. Der er ingen aftale arealer.

Husdyrgødningen er altovervejende gylle med lidt dybstrøelse fra kalvebokse og kælvningsbokse. Gyllen udbringes med slanger eller ved nedfældning.

Der forventes ingen væsentlig ændring i støv, støj og fluer fra husdyrbruget.

Ammoniakkvælv er opfyldt, fosforkrav og kvælstofkrav er opfyldt, beliggenheden overholder alle geneafstande med hensyn til lugt.

Indholdsfortegnelse

Indledning	4
Klagevejledning og offentliggørelse	6
Generelle vilkår	9
Drift og indretning.....	9
Årsproduktion.....	10
Vilkår for anlæg	11
Staldinventar- og drift.....	11
Ammoniakreducerende miljøteknologi.....	11
Fodring.....	12
Lugt.....	12
Gødnings- og ensilageopbevaring.....	13
Gyllehåndtering.....	14
Transport.....	14
Spildevand m.v.....	14
Uheld og driftsforstyrrelser.....	15
Støj.....	16
Skadedyr.....	16
Støv.....	16
Lys.....	16
Oplag af olie og kemikalier.....	16
Affald.....	17
Vilkår for udspretningsarealer	19
Udbringning.....	19
Silkeborg Kommunes samlede vurdering	21
Varetagelse af hensyn til landskab.....	21
Naboer –placering, – lugt-, støj-, flue- og lysgener m.v.....	22
BAT - bedste tilgængelige teknik.....	24
Uheld og driftsforstyrrelser.....	28
Jord.....	28
Grundvand.....	29
Overfladevand.....	29
Natur.....	33
Artsfredninger, rødlistearter og Bilag IV-arter.....	37
Mangler i vurderingsgrundlaget.....	37
Miljøteknisk beskrivelse	38
Oplysninger om ansøger og ejerforhold.....	38
Oplysninger om ejendommens placering.....	38
Landskabelige hensyn.....	38
Husdyrgødning.....	39
Foder.....	40
Harmoniregler.....	40
Bedriftens indretning og drift.....	41
Ressourceforbrug.....	43
Transport.....	43
Støj.....	44
Skadedyr.....	44
Affald.....	44
Farligt affald samt olie og kemikalier.....	44
Døde dyr.....	45
Spildevand.....	45
Bilagoversigt	46

Indledning

Henrik Hedegaard har ansøgt om en § 11 godkendelse jf. Husdyrloven¹ af ejendommen på adressen, Korshøjvej 8, Demstrup, 8620 Kjellerup.

Der ansøges om en driftmæssig udvidelse af eksisterende besætning som følgende:

Dyretype	Nudrift		Ansøgt drift	
	Stk.	DE	Stk.	DE
Malkekøer	110	146	150	200,2
Småkalve (0-6 mdr.)	28	7,57	36	9,73
Opdræt (6-25 mdr.)	88	42,51	99	47,82
Tyrekalve (40-60 kg)	55	0,72	75	0,98
I alt		197,60		258,72

Omregningen til DE (dyreenheder) er foretaget efter de omregningsfaktorer, som er gældende efter 1/8 2009.

Den nuværende kostald ønskes forlænget med 27 m mod nord. De eksisterende plansiloer ønskes forlænget mod nord med også ca. 27 m, sådan at siloarealet udvides med ca. 1000 m².

Endelig ønskes opført et nyt befæstet areal nord for gylletankene og en møddingplads. Der ændres ikke i de øvrige bygninger.

Miljøgodkendelsen udarbejdes af Silkeborg Kommune med bistand fra Orbicon.

Ejendommen er ikke tidligere miljøgodkendt. Viborg Amt har i en skrivelse af 17. februar 2006 meddelt, at en udvidelse i dyreholdet til, på daværende tidspunkt, 169,1 DE, ikke var omfattet VVM-pligt.

Læsevejledning

Godkendelsen er opbygget, så vilkår står først sammen med konklusionerne fra den samlede vurdering, derefter følger Silkeborg Kommunes samlede vurdering. Det er tilstræbt, at afsnittene med vilkår og med samlet vurdering kan læses både i sammenhæng og uafhængigt af hinanden. Derfor forekommer der en del gentagelser i den samlede vurdering. Til sidst er der en miljøteknisk beskrivelse af det ansøgte projekt.

Sagens bilag

Følgende oplysninger er indgået i behandling af sagen:

- Ansøgning skema nr. 8495 af 28.08.2008 version 7 genindsendt og genberegnet 01.02.2010, med bilag.
- Miljøteknisk beskrivelse med rettelser og tilføjelser, modtaget pr. mail d. 11.02.2010.
- Tilsynsrapport fra 2008.
- Udtalelse fra Silkeborg Kommunes naturafdeling af 8. januar 2010.

- Udtalelse fra Viborg Kommune af 28. januar 2010.
- Tilladelse til vaskeplads fra Silkeborg Kommune 6. maj 2009.
- Mail modtaget d. 22. marts 2010 fra Kjartan Einarson med alternative arealer.
- Mail modtaget d. 19. april 2010 fra Kjartan Einarson vedr. supplerende BAT-beregninger.
- Mail modtaget d. 23. april 2010 fra Kjartan Einarson m. opdateret afløbsplan for tagvand.
- Mail modtaget d. 26. april 2010 fra Kjartan Einarson vedr. forsinkelse af bortledning tagvand.

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til reglerne i Husdyrloven med tilhørende bekendtgørelse om godkendelse af husdyrbrug¹ samt Skov- og Naturstyrelsens vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Derudover er der foretaget en vurdering af ansøgningen jf. reglerne i habitatbekendtgørelsen². Jf. denne skal kommunen før der træffes afgørelse til et husdyrbrug, foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Da der er tale om etablering af et anlæg til husdyrproduktion for mere end 75 DE, men under IPPC grænsen, er bedriften omfattet af § 11, på trods af at sagen ved genberegning efter de nye dyreenhedsberegninger er kommet over 250 DE. Dette fremgår af § 3 stk. 4 i Bek nr. 717 af 02/07/2009, hvor det slås fast, at ansøgninger indsendt inden 1. august 2010 skal behandles efter de hidtil gældende omregningsfaktorer for beregning af dyreenheder i bilag 1 til bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v..

Udkast til miljøgodkendelse har været i høring fra d. 5. maj til den 27. maj. Udkastet har været fremsendt til ejer samt parter, som kommunen har udpeget på baggrund af kriteriet "enhver med væsentlig individuel interesse" (ses på nedenstående høringsliste).

Der er ikke indkommet kommentarer til udkast til miljøgodkendelse.

Kommentarer til udvidelsen

I forbindelse med sagsbehandlingen har det været irrelevant at høre Viborg Kommune da ansøgningen indeholder arealer

¹ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 294 af 31/03/2009

² Bekendtgørelse nr. 408 af 01/05/2007 om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

beliggende op til kommunegrænsen. Viborg Kommune havde ikke krav til skærpede der går udover Husdyrlovens afskæringskriterier.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau, afskæringskriterier

Godkendelsen er vurderet i henhold til husdyrlovens og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer, afskæringskriterier samt i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen³, Skov- og Naturstyrelsens vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug samt Habitatbekendtgørelsen³.

Husdyrloven beskriver 4 beskyttelsesniveauer eller afskæringskriterier, nemlig:

1. Ammoniak

- Det generelle ammoniakkrav
- Det individuelle ammoniakkrav - Maksimal merbelastning af særlige naturområder (§ 7)

Det generelle ammoniakkrav er opfyldt, ved at etablere skrabeanlæg på spaltearealet i bygning nr. 1.1.1. "Kostald" og i bygning nr. 1.1.2. "Forlængelse af kostald". Det individuelle ammoniakkrav er overholdt, nærmeste § 7 ligger længere væk end 1.000 meter fra ejendommen.

2. Lugt

- Nabo
- Samlet bebyggelse
- Byzone

Lugtkravene er overholdt. Nærmeste nabo er Korshøjvej 6, lugtgeneafstanden for enkeltbolig er beregnet til 63,49 m og den faktiske afstand fra staldmidtpunkt er målt til 79,0 m.

3. Fosfor

- Natura 2000 områder overbelastet med fosfor
- Lavbund
- Lerjord

1,19 ha af udbringingsarealet er beliggende i fosfor-klassen 2 (P-kl-2). Jf. fosforberegningerne i ansøgnings-systemet er fosforkravet overholdt. Der er ikke restriktioner udover harmonikravet.

4. Nitrat

- Overfladevand (nitratklasser 1-3)
- Grundvand (nitratfølsomme indvindingsområder)

Der er ingen arealer beliggende i nitratklasse. Kravet til nitrat i forhold til overfladevand er overholdt. Der er ingen arealer beliggende i nitratfølsomme områder, og der er derfor ikke beregnet for nitrat i forhold til grundvand.

Meddelelse om godkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Silkeborg Kommune hermed godkendelse til ovennævnte bedrift på nedenstående vilkår. Det er endvidere Silkeborg Kommunes samlede vurdering, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, **ikke** vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må **ikke** ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsareal og lignende, før ændringen er anmeldt til og godkendt af tilsynsmyndigheden.

Godkendelsen omfatter udelukkende ejendommens erhvervsdel og forholdet til husdyrbrugslovgivningen. Godkendelser/tilladelser i forhold til anden lovgivning (f.eks. Byggesloven, Planloven, m.v. samt afledning af spildevand og overfladevand efter Miljøloven) skal søges separat og der skal bl.a. indhentes byggemeddelelse inden evt. byggeri må igangsættes.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud. Derved bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Det er ikke hensigten at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2018.

³ Bekendtgørelse nr. 408 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter af 1. maj 2007.

Klagevejledning og offentliggørelse

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til Husdyrloven, kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 30. juni 2010 påklages til Miljøklagenævnet.

Klageberettiget er ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 84-87. Godkendelsen er offentliggjort ved annonce i ekstra posten den 2. juni 2010.

Godkendelsen kan påklages i overensstemmelse med reglerne i Lov om miljøgodkendelse af m.v. af husdyrbrug kapitel 7.

Eventuel klage stiles til Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men indsendes skriftligt til Silkeborg Kommune, Teknik- og Miljøafdelingen, Natur- og Miljøsektio-

nen, Søvej 1, 8600 Silkeborg eller pr. e-mail til teknisk@silkeborg.dk. Silkeborg Kommune skal have klagen senest d. 30. juni 2010 indenfor kommunens åbningstid. Kommunen videresender eventuelle klager til Miljøklagenævnet sammen med sagens akter.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, hvorfor godkendelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 1.

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt senest 6 måneder efter annonceringen, dvs. senest d. 2. december 2010.

Med venlig hilsen



Peter Fabrin
Ingeniør

Morten H. Jespersen
Sektionsleder

Udkast til afgørelse er fremsendt til kommentering inden meddelelse af godkendelsen til følgende (høring):

Ansøger

- Henrik Hedegaard, Korshøjvej 8, Demstrup, 8620 Kjellerup

Konsulent

- Kjartan Einarson, v. LandboMidtØst, Samsøvej 33, 8382 Hinnerup, E-mail: kje@lmo.dk

Naboer, (fundet ud fra konsekvensområdet, beregning af konsekvensområde for det ansøgte dyrehold på ejendommen er 233 m)

- Inger Just Hedegaard, Korshøjvej 6, Demstrup, 8620 Kjellerup
- Camilla Krogh, Gl. Skolevej 43, 8620 Kjellerup
- Kasper Ramsdal Andersen, Gl. Skolevej 43, 8620 Kjellerup

Ejere af forpagtede arealer:

- Ejgil Nielsen, Søndergårdsvej 7, 8620 Kjellerup
- Inger Hedegaard, Korshøjvej 6, 8620 Kjellerup
- Hans Jørgen Graversen, Gl. Skolevej 38, 8620 Kjellerup
- Inge og Anders Hedegaard, Rosenborgvej 6, 8620 Kjellerup
- Kuno Danielsen, Korshøjvej 4, 8620 Kjellerup

Ejer af alternative arealer

- Kurt Nielsen Marsvinslundvej 17, 8620 Kjellerup
- Pia Grothe Hartvig, Marsvinslundvej 21, 8620 Kjellerup

Orienteret om meddelelse af denne godkendelse er:

- Ansøger: Henrik Hedegaard, Korshøjvej 8, Demstrup, 8620 Kjellerup
- Miljøcenter Århus, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, e-mail: post@aar.mim.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-post: ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-post: fbr@fbr.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-post: jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-post: info@ecocouncil.dk
- Danmarks Fiskeriforening (mail@dkfisk.dk)
- Kjartan Einarson, v. LandboMidtØst, Samsøvej 33, 8382 Hinnerup, E-mail: kje@lmo.dk

Generelle vilkår

Drift og indretning

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Korshøjvej 8, Demstrup, 8620 Kjellerup herunder samtlige arealer inkl. udspretningsarealer, der er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 41415 og CVR nr. 26316480.
2. Miljøgodkendelsen træder i kraft den dato den meddeles. Hvor intet andet er nævnt, skal vilkårene være opfyldt ved godkendelsens ibrugtagning. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter godkendelsens meddelelse.
3. Bedriften skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne godkendelse, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.
4. Valget af materialer til tilbygningen skal matche den eksisterede kostald og skal ske i afdæmpede farver og i ikke reflekterende materiale.
5. Der skal etableres egnstypisk beplantning (evt. 2 m høj blandet bevoksning med enkelte træer) som det er angivet på situationsplanen bilag 1, dvs. vest for gyllebeholderne og det nye befæstede areal, samt i forlængelse af eksisterende læhegn øst for anlægget.
6. Det eksisterende læbælte øst for anlægget skal endvidere bibeholdes og løbende vedligeholdes.
7. Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen før landbruget foretager følgende:
 - Ejerskifte af virksomhed
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
 - Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år
8. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med relevante vilkår.
9. Ved bedriftens ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
 - Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativene.
 - Gyllebeholdere der ikke længere anvendes, skal rengøres og gøres uanvendelig.

Miljøteknisk vurdering

- Drift og indretning

Det forudsættes at kvægbedriften indrettes og drives i overensstemmelse med det i sagen forelagte. Oversigt over indretning fremgår af bilag 1 og 1b og arealoversigt over udbringingsarealer fremgår af bilag 4.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra denne afgørelses dato. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug, og der er indsat et dyrehold svarende til den ansøgte produktion. Hvis projektet ikke igangsættes indenfor 3 år efter meddelelse om godkendelse, er det en naturlig følge af vilkår 2, at godkendelsen bortfalder. Hvis projektet derimod iværksættes (nye bygninger og/eller et dyrehold på mere end 197,60 DE) betragtes projektet som iværksat, og vilkårene træder i kraft.

Ansøger har anmodet om 5 år til udnyttelse af godkendelsen. Begrundelsen for dette ønske er at ansøger selv ønsker at bygge og at opformeringen af besætningen skal ske ud fra egne dyr. Ansøger har fremført at der med udgangspunkt i de 5 år, vil ske en etapemæssig udvidelse hvor der i 1. etape vil blive opført plansiloer, 2. etape vil der ske udvidelse af kostalden og i sidste etape vil der ske opformering af besætningen.

Det er dog Silkeborg Kommunes vurdering, at der i denne sag er tale om en relativt lille udvidelse, både bygningsmæssigt og besætningsmæssigt og Silkeborg Kommune mener derfor ikke at kunne give 5 år til udnyttelsen af denne godkendelse på det foreliggende grundlag. Silkeborg Kommune mener dog godt at kunne acceptere at udnyttelsen af godkendelsen sker over en 3 årig periode fra godkendelsens meddelelse, hvilket der derfor er stillet vilkår til.

Det vurderes at ejendommen Korshøjvej 8, Demstrup, 8620 Kjellerup ligger udenfor de områder, der har særlig interesse, hvad landskabelige værdier angår. Nybygningerne falder visuelt sammen med de øvrige driftsbygninger og det vurderes at det vil fremstå som en driftsmæssig enhed. Det vurderes endvidere at det ansøgte ikke vil forringe de landskabelige, naturmæssige eller kulturhistoriske værdier, som ligger til grund for områdets status. Der er afskærmende beplantning øst for anlægget som videreføres mod nord, således det afskærmer for indsyn til staldbygningerne. Samtidig etableres der afskærmende beplantning vest for gyllebeholderne og det nye befæstede areal.

Såvel tilbygningen til stalden og ensilagepladser samt den nye møddingplads overholder gældende afstandskrav.

På baggrund af ansøgningens beskrivelse af det ansøgte byg-

geri, vurderes det at tilbygningen vil falde naturligt sammen med det eksisterende staldanlæg. Vurderingen bygger på at der stilles vilkår om beplantning og materialevalg.

Det er Silkeborg Kommunes vurdering, at de stillede vilkår ved bedriftens ophør, er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

Årsproduktion

10. Bedriften tillades drevet med en årsproduktion på maksimalt:

- 150 malkekøer,
- 36 småkalve (0 - 6 mdr.),
- 99 kvier/stude (6 - 25 mdr.),
- 75 tyrekalve (40 - 60 kg),
- Alle tung race.

Svarende til i alt 258,72 DE.

11. Dyreholdet på ejendommen skal placeres i stalde og med alders-/vægtintervaller og stipladser som angivet i bilag 2.
12. Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden således:
 - Når besætningen er nået op på maksimal tilladelig produktion svarende til 258,72 DE,
13. Almindelige sæsonudsving pga. dyreholdets størrelse som følge af tilpasninger og ændrede alder/vægtintervaller accepteres så længe det maksimale antal DE og geneafstanden for lugt ikke forøges.
14. I forbindelse med afholdelse af tilsyn skal opgørelser fra CHR, ydelseskontrollen eller lign. for hele den animalske produktion på Korshøjvej 8, dækkende de sidste 3 års produktion, være til rådighed for tilsynsmyndigheden.

- Årsproduktion

Det er antallet af dyr der angiver den tilladelige produktions størrelse. De angivne dyreenheder (DE) er opgivet i henhold til Bek. nr. 717 af d. 02.07.2009 Om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. ("nye DE").

Jævnfør vilkår 2 bortfalder den del af godkendelsen, som ikke er udnyttet inden for 3 år. Derfor er der indsat et vilkår om egenkontrol, der skal sikre, at husdyrholdet er indsat inden udløbet af den fastsatte periode. Det er således ikke tilstrækkeligt, at en opbygning er påbegyndt. Såfremt der 3 år efter meddelelse om godkendelse er indsat et dyrehold på mindre end 258,72 DE, vil det være dyreholdet på det pågældende tidspunkt, som er afgørende for det fremtidige maksimale dyrehold.

Det vurderes, at der med rimelighed kan reguleres i kvægbesætningen. Det er dog forudsat, at det samlede antal DE (gældende definition) eller geneafstanden for lugt ikke forøges (dette kræver godkendelse), idet en normal malkekvægbesætning kræver en vis fleksibilitet med hensyn til opdræt. Antallet af DE beregnes efter den til enhver tid gældende definition.

Vilkår for anlæg

Staldinventar- og drift

15. Krybbe rester og foderaffald skal opbevares på en møddingplads eller tilsvarende fast plads.
16. Opsamlingspladser omkring malkecenteret skal rengøres efter hver malkning.
17. Mælkekøleanlægget skal kontrolleres og vedligeholdes således, at det altid kører energimæssigt optimalt.
18. Ventilationsanlæg skal vedligeholdes således, at der ikke opstår væsentlige lugt- eller støjgener. Staldventilatorer skal renholdes og justeres jævnlige efter producentens anvisninger.
19. Bedriften skal, i forbindelse med de regelmæssige tilsyn, redegøre for hvad der er indført af renere teknologi siden sidst samt i hvilket omfang der er sket substitution af råvarer og hjælpstoffer til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpstoffer.

Ammoniakreducerende miljøteknologi

20. Der skal etableres skrabe anlæg på spaltegulvet i den eksisterende/nye stald (1.1.1. og 1.1.2.).
21. Skrabe anlægget, til fjernelse af husdyrgødning, skal skrabe staldgulvet mindst hver 2. time (dvs. 12 gange i døgnet). Anlægget skal vedligeholdes ved at følge fabrikantens vejledning herom.
22. I dybstrøelsesstalde skal der strøes halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.
23. Dyrene skal være udegående som angivet i nedenstående tabel.

Staldafsnit nr. jf. ansøgning Dyrehold og staldtype	Vægt-/Alders grænser	Antal årstyr	DE	Antal måneder på græs pr. år inden-/udenfor udbringnings arealet	
				indenfor	udenfor
1.1.4. (1) Kvie/stud, (6 mdr.-kælv), Sen-gestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	6 - 25 mdr.	49	23,67	3	3
1.1.4. (2) Kvie/stud, (6 mdr.-kælv), Sen-gestald	6 - 25 mdr.	17	8,21	3	0

Miljøteknisk vurdering

- Staldinventar- og drift

For at hindre, at der sker udvaskning af næringsstoffer fra krybbeaffald og foderrester er det et krav, at det placeres/opbevares på en støbt plads med afløb til gyllebeholder.

Der indgår ikke kalvebokse/hytter i det ansøgte projekt. Kalvene står på stald.

Mælkekøleanlæg er interessant i energispareøjemed, da køleanlæg i gennemsnit bruger 15% af det totale energiforbrug hos en mælkeproducent, og mulige driftsbesparelserne er ofte betydelige. Det anbefales at anlægget kontrolleres en gang om året af et autoriseret kølefirma således at mælkekøling og drift af røreværket foregår på den mest energirigtige måde.

Kravet om vedligeholdelse af ventilationen har til formål at forebygge unødige støj- og lugtgener samt sikre, at ventilationen altid er optimal.

- Ammoniakreducerende miljøteknologi

Kravet om 20 % reduktion (2008) af NH₃ tab fra stald og lager er opfyldt ved etablering af skrabe anlæg i den ansøgte tilbygning og den eksisterende kostald.

Alle nye stalde og stalde med udvidelser/ændringer skal indføre BAT. Ud fra det faktum at der kun er tale om en beskeden udvidelse, er det vurderet at det ikke vil være økonomisk proportionelt at forlange BAT (præfabrikerede drænedede gulve) i stald 1.1.1. og/eller 1.1.2..

Eksisterende stalde uden ændringer skal have vilkår om frist for renovering til BAT, fristen vil typisk være staldens restlevetid, 20-30 år. I denne sag gør det sig gældende at fristen er længere end de 8 år hvor godkendelsen skal revurderes, og der stilles derfor ikke vilkår om renovering, da revurdering af bl.a. BAT for anlægget, vil blive behandlet i næste revurdering, dvs. 8 år efter at godkendelsen er "udnyttet".

Den tid hvor dyrene er udegående bliver husdyrproduktionen i de pågældende måneder ikke medregnet i lugt- og ammoniakemissionen. Der er derfor stille vilkår om, at opdræt er udegående i de, i tabellen anførte perioder.

Alle staldafsnit og opbevaringslagre ligger længere væk end 1000 meter fra det nærmeste § 7 naturområde. Nærmeste § 7 område er Marskellose, som er beliggende ca. 1300 m NV for ejendommen. Den højeste merdeposition i naturområdet er beregnet til 0,00 kg N/ha.

m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)					
1.1.5. (1) Kvie/stud, (6 mdr.-kælv), Sen-gestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	6 - 25 mdr.	25	12,08	6	0
1.1.5. (2) Kvie/stud, (6 mdr.-kælv), Sen-gestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	6 - 25 mdr.	8	3,86	3	0

24. Til dokumentation af udegående dyr skal der føres driftsjournal over hvilke dyr der går ude og i hvilke perioder. Journalen skal være til rådighed for tilsynsmyndigheden.

Fodring

25. Type 2 korrektion for malkekøer for fosfor må højst være 0,87 beregnet ud fra formel i bilag 5.
26. Samtlige malkekøer på hele ejendommen skal leve op til ovennævnte fosfor krav. Der skal være dokumentation for overholdelse af kravet. Dokumentation skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar det efterfølgende år. Det kan f.eks. være effektivitetskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner eller afregninger fra slagteri, mejeri eller lignende

Lugt

Nærmeste § 3 naturområde er Tørsø Mose beliggende ca. 340 meter vest for anlægget. Naturområdet er B-målsat. Den højeste merdeposition i naturområdet er beregnet til 0,09 kg N/ha.

Silkeborg Kommune har vurderet, at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig belastning af beskyttede naturtyper i nærområdet og habitatområder.

- Fodring

Af hensyn til tilstanden i søerne i Silkeborg Kommune, har kommunen fokus på, at der opnås tilnærmelsesvis fosforbalance. Dette har i den konkrete sag ført til, at der er foretaget projektilpasninger i form af en korrektion i g P/FE fra 4,6 til 4,2 g P/FE (type 2 korrektion). Ved korrektionen beregnes fosforindholdet ud fra de faktiske forhold på ejendommen. Der er derfor sat vilkår til niveauet for korrektionen. Forudsætning for aktuelle fodermængde, mælkeydelse og proteinprocenten i mælk fremgår af bilag 5. Korrektionen af fosforindhold i husdyrgødning beregnes ud fra standardforudsætninger for husdyrgødningsproduktion med udgangspunkt i 2006/2007. Korrektionsmetoden er beskrevet i Plantedirektoratets vejledning om gødsknings- og harmoniregler.

Korrektionsfaktoren er bestemmende for, hvor meget fosfor der vil være i husdyrgødningen til udbringning. Ved anvendelse af en begrænset mængde fosfor pr. FE (4,2 g P/FE), i forhold til normen på 4,6 g P/FE, er der beregnet en korrektionsfaktor på 0,87. Korrektionsfaktoren er den faktor man ganger fosforindholdet i husdyrgødningen med – således fosformængden i den samlede gødningsmængde reduceres. Da der er metodefrihed, stilles der kun vilkår til korrektionsfaktoren og ikke til overholdelse af forudsætningen om 4,2 g P/FE. Efter korrektionen er det i ansøgningsystemet beregnet, at fosforoverskuddet vil være 2,4 kg P/ha/år.

- Lugt

27. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at staldene og fordringsanlæg holdes rene.
28. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

Gødning- og ensilageopbevaring

29. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder til rådighed på ejendommen.
30. Beholdere til husdyrgødning skal mindst en gang om året tømmes helt, og der skal ske indvendig og udvendig inspektion (om muligt) med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og evt. tiltag skal noteres i logbogen.
31. Al dybstrøelse skal opbevares på fast bund - møddingsplads – med afløb til gyllesystemet, indtil det udbringes på arealerne eller bringes direkte ud.
32. Afløb fra pladsen skal føres til opsamlingsbeholder på minimum 117 m³ (1 mdr. kapacitet) og udsprinkles jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler. Forholdende mellem beholderens størrelse og pumpekapaciteten til sprinkleranlægget skal sikre, at der ikke sker overløb ved dimensionsgivende regnskyl. Beholderen skal overholde kravene i DS 432.
33. Ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til gyllebeholder, må højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før der igen må ensilage på samme sted.
34. Ensilagestakke må ikke placeres på arealer der er vandlidende eller hvor der er fare for afstrømning (f.eks. lavbundsarealer).
35. I tilfælde af etablering af ensilagestak, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, skal dato og placeringen noteres på et kortbilag. Kortbilaget skal opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.
36. Gammelt overdækningsmateriale fra ensilagepladser ol. skal løbende og minimum en gang om ugen fjernes fra ensilagepladsområdet og opbevares i en container.
37. Afløbsbrønde, tagnedløbsbrønde og lignende, skal sikres, så der ikke ved eventuelle uheld kan afledes gylle til

Det vurderes, at godkendelsen ikke vil medføre væsentligt øgede lugtgener for naboejendomme, nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, samlede bebyggelse og byzone ligger udenfor den beregnede geneafstand. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtemissionen, således at lugten uden for ejendommen formindskes.

- Gødning- og ensilageopbevaring

Håndtering af gødning foregår som gylle. Det er vurderet, at der er sikret tilstrækkelig opbevaringskapacitet for gylle, såfremt der på selve ejendommen er minimum 9 måneders opbevaringskapacitet. Opbevaringskapaciteten efter udvidelsen rækker til mindst 14 måneder, så vilkåret er derfor opfyldt.

Vilkår vedr. årlig kontrol af opbevaringsanlæg til husdyrgødning har til formål at forebygge lækager og uheld. Når der ved den indvendige og udvendige inspektion står "om muligt", er det ikke intentionen, at hele beholderen skal frilægges for inspektion, men blot at den engang om året efterses for evt. revner med mere. Inspektionen kan med fordel finde sted, når oplaget af husdyrgødning er mindst.

Der er sat krav til at al dybstrøelse skal placeres på møddingsplads eller køres direkte ud, da der ikke er ansøgt om etablering af markstakke.

For at sikre naboer mod gener er der sat afstandskrav til placering af ensilagestakke. For at sikre mod udsivning fra ensilagestakke er der sat krav til at disse ikke må placeres på vandlidende arealer, eller hvor der er fare for afstrømning.

Der er ansøgt om afledning af overfladevand fra ensilagepladserne til særskilt beholder. For at sikre, at vandet kan opbevares i perioder hvor udbringningen ikke kan lade sig gøre, pga. af fare for afstrømning til vandområder (vandløb, søer, dræn m.v.), er der sat krav til en beholder på minimum 117 m³ svarende til 1 mdr. opbevaringskapacitet. For at sikre, at der ikke sker overløb til terræn fra beholderen, skal indretningen laves således at der altid er buffer og pumpekapacitet til dimensionsgivende regnskyl (140 l/s/ha i 10 min).

For god ordensskyld gøres der opmærksom på at alle beholdere over 100 m³ for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand skal kontrolleres mindst hvert 10. år.

Alle afløbsbrønde skal sikres mod tilledning af vand, saft og

Gyllehåndtering

38. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
39. Det skal sikres, at der ved utilsigtet start af pumper ved gylletankene ikke pumpes gylle udenfor tankene.
40. Påfyldning af gyllevogne o.l. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås
41. Efter udbringning af gylle på mark og fyldning af gyllevogne skal det sikres, at diverse rør og slanger m.v. er tømt, så der ikke spildes gylle på veje.
42. Pumpning af gylle fra stalde til gyllebeholder skal ske i morgen og formiddagstimerne (fra kl. 6-12).
43. Pumpning af gylle til gyllevogn må ikke foretages på lørdage, søn- og helligdage.
44. Der må ikke ske udbringning af gylle på lørdage, søn- og helligdage på følgende udbringningsarealer: 10-0, 10-1, 10-4, 15-0, 15-1, 15-2.

Transport

45. Ved transport af husdyrgødning på offentlige veje skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal gødningen straks opsamles.
46. Transport af gylle gennem byområder må kun finde sted på hverdage mellem kl. 8.00 og 18.00.

Spildevand m.v.

gylle fra møddinger, gyllebeholdere ensilagepladser/siloer, samt befæstede arealer, hvor der kan være spild af foder og husdyrgødning. Afhængig af terrænforhold er det nødvendigt at have fokus på alle risici.

- Gyllehåndtering

For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand, stilles der krav om, at al håndtering foregår under opsyn samt at håndteringen foregår på en sådan måde, at evt. gener begrænses f.eks. at der først sker omrøring af gyllebeholderen, kort tid før beholderen skal tømmes f.eks. ved udspreddning.

På baggrund af afstanden og placering af naboen er stillet vilkår til hvornår der må ske pumpning, fra stalde til gyllebeholder og fra gyllebeholder til gyllevogn.

For at begrænse gener forbundet med udbringning af gylle er der, på baggrund af afstanden fra markerne 10-0, 10-1, 10-4, 15-0, 15-1, og mark 15-2, til Demstrup, stillet vilkår til hvornår der må ske udbringning af gylle på disse arealer.

I øvrigt henvises til skærpede regler for gyllehåndtering i Bekendtgørelse om ændring af Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 736 af 30/06/2008.

- Transport

Bedriften ligger hensigtsmæssigt ift. til- og frakørselsforhold og transporter til og fra marker. Dog er der udbringningsarealer beliggende vest og syd for Demstrup, derudover er der kun få beboelser langs vejen.

Udkørsel af gylle til arealerne, beliggende således, at kørsel dertil kun kan foregå gennem Demstrup, må kun foregå mellem kl. 8.00 og 18.00 på hverdage, dette for at mindske generne i tættere bebyggede områder. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Kort over transportveje ses i bilag 4.

- Spildevand

47. Spildevand fra rengøring af stalde, o.l. skal ledes til samletank eller gyllesystem.
48. Rengøring af sprøjteudstyr samt påfyldning af sprøjtemiddel til marksprøjte skal foregå på en fast plads med tæt bund og afløb til opsamlingsbeholder/gyllebeholder. Indvendig skylning af marksprøjten kan dog foregå ved at skyllevandet spredes på den mark, der lige er sprøjtet.
49. Al vask af maskiner og redskaber, skal foregå på en støbt, fast plads hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlings- eller gyllebeholder. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning.
50. Alt tagvand skal opsamles og bortledes.
51. Senest samtidig med det nye staldbyggeri, skal der etableres et forsinkelsesbassin eller lignende anordning, som sikrer, at grøfter og andre vandløb på intet tidspunkt udsættes for stor hydraulisk belastning fra tagvand.
52. Inden staldbyggeriet påbegyndes, skal der til Silkeborg Kommune indsendes dokumentation for, at dimensioneringen er korrekt i forhold til forventede maksimale nedbørsmængder og det areal, som der skal ledes vand bort fra.

Det er kommunens vurdering, at der er en miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner og ikke mindst sprøjteudstyr. Der er derfor stillet vilkår om, at vask skal ske på en vaskeplads med afløb til en opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Herved vil vaskevandet blive ført til gyllebeholderen og udspreddt med gyllen, hvilket vil være en miljømæssigt forsvarlig løsning. Der er ligeledes stillet vilkår om, at vaskepladsen skal anvendes ved påfyldning af sprøjtemidler.

For at sikre, at der ikke sker overbelastning i form af stoftransport og fysiske forandringer ved tilledning af store mængder regnvand til grøfter og øvrige vandløb, er der stillet vilkår om, at tagvand skal ledes via forsinkelsesbassin eller lignende anordning. Der er endvidere, for at sikre at den valgte løsning lever op til Silkeborg Kommunes vurdering af vandløbets/grøftens fysiske forhold m.v., stillet vilkår om, at der skal indsendes dokumentation med beregninger, som underbygger, at det valgte system er dimensioneret korrekt.

Der gøres endvidere opmærksom på, at der skal søges særskilt tilladelse til afledning af tag og overfladevand hos Silkeborg Kommune. Af denne tilladelse vil der fremgå konkrete vurderinger af og krav til, hvor stor forsinkelse der skal til for at beskytte de berørte resipienter.

Uheld og driftsforstyrrelser

53. Bedriften skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.
54. Der skal udarbejdes en beredskabsplan eller driftsfor skrift, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal indsendes senest den 2. august 2010 (2 måneder efter meddelelse af godkendelse) til tilsynsmyndigheden.
55. Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året. Den skal være let tilgængelig og synlig for ansatte og øvrige der færdes på ejendommen og findes i et sprog der kan forstås af de ansatte.
56. Beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder / miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

- Uheld og driftsforstyrrelser

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Det skal derfor sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle udenfor tanken. Ligesom overpumpningen skal ske under opsyn. Dette gør sig ligeledes gældende ved tankning af diesel og ved pumpning af mælk.

En række af de stillede vilkår har til formål at forebygge uheld, som kan medføre forurening af det eksterne miljø. Generelt er det dog væsentligt, at der i den daglige drift tages de nødvendige foranstaltninger ift. at reducere potentielle risici. Såfremt der alligevel sker uheld, er beredskabsplanen et væsentligt værktøj ift. at mindske de negative konsekvenser, som følge af uheld. Beredskabsplanen skal beskrive procedureerne i tilfælde af et givent uheld sker, så der ikke er tvivl om, hvad der skal gøres, hvem der skal kontaktes mv.

Udover at være BAT, så er det Silkeborg Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden og relevante myndigheder, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som oliespild og store som f.eks. brand, hærværk o.l.

Beredskabsplanen skal være kendt af gårdens ansatte og andre, der har deres daglige gang på bedriften. For at alle skal

kunne få adgang til planen, skal den være let tilgængelig og synlig og såfremt der er udenlandsk arbejdskraft, findes i et sprog der kan forstås af de ansatte.

Støj

57. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, skal ejendommen for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt.
58. Støjmåling kan max. kræves 1 gang årligt på tilsynsmyndighedens forlangende, med mindre der er konstateret overtrædelse af gældende regler/(vilkårsbestemte) støjgrænser. Målingerne skal udføres i overensstemmelse med miljøstyrelsens vejledninger herom.

- Støj

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger idet de nærmeste naboer ligger så langt fra bedriften, at det ikke vurderes at kunne opstå gener.

Skadedyr

59. Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium.
60. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester m.v. og på et højt hygiejneniveau.
61. Stalde, lagre og andre anlæg holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre gode levemuligheder for rotter.

- Skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles vilkår herom. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres 1 gang årligt.

Støv

62. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal, vurderet af tilsynsmyndigheden.
63. Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med cycloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

- Støv

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Lys

64. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende.
65. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

- Lys

På bedriften er der begrænset natbelysning, hvorfor det ikke forventes at give væsentlige problemer.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

Oplag af olie og kemikalier

66. Olier og kemikalier skal opbevares i egnede beholdere

- Oplag af olie og kemikalier

For at undgå forurening pga. af spild eller uheld skal overjor-

med tætsluttende låg. Beholderne skal være beregnet til formålet og skal være tydelig mærket med angivelse af indhold. Oplaget må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak.

67. Oplagspladsen skal være afskærmet mod nedbør og indrettes eventuelt med fald, fordybning eller opkant så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.
68. Tankning skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Affald

69. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.
70. Der skal føres register over affaldsproduktionen på landbruget. Registreringen skal for hver fraktion indeholde en beskrivelse af art, mængde og sammensætning. Registreringen skal gemmes i mindst 5 år og fremvises på tilsyn.
71. Bedriftens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.

disk oplag af olier og kemikalier, opbevares på tæt bund og uden mulighed for afløb.

Da der endvidere er stor risiko for spild på jorden, hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof m.m., er der stillet krav om, at stederne skal være udformet således, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Ift. bedriftens olietanke henvises i øvrigt til reglerne i olietankbekendtgørelsen (Bek. nr. 724 af 1. juli 2008).

Affald

Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen (i form af f.eks. kvitteringer og fakturaer fra godkendt vognmand) samt at bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ.

Reglerne for animalsk affald og døde dyr er beskrevet i Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, nr. 439 af 11. maj 2007. Herfra kan særligt fremhæves, at opbevaringen skal ske skyggefuldt, afskærmet mod vilde dyr og hævet fra jorden, evt. på et ventileret sted. Endvidere skal opbevaringen foretages i passende afstand fra offentligheden. Der skal foretages tilmelding til afhentning inden 24 timer.

Vilkår for udspretningsarealer

Udbringning

72. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning svarende til 252,8 DE på de ansøgte udbringningsarealer 127,21 ha ejet/forpagtet areal jf. bilag 4. Den maksimale tilførsel på 252,81 DE er beregnet under en forudsætning om en mælkeydelse pr. ko på 9234 kg mælk.
73. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med reglerne om god landmandspraksis, således at lugtgener og ammoniakfordampning begrænses. Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.
74. Minimum 5,92 DE husdyrgødning skal fraføres ved at kvier går på græsningsarealer udenfor udbringningsarealet.
75. Der skal som dokumentation for at husdyrgødning fraføres til græsningsarealer, føres register over hvilke dyr der er på græs, græsningsperiode og græsningsareal.
76. Ved udbringning af gylle på sort jord, vårsæd og græs på mark 21-0, skal udbringningen ske ved nedfældning af gyllen.
77. Driften af udbringningsarealerne som ligger i eller umiddelbart opad naturområder skal ske på en sådan måde at naturområderne ikke skades og tilstanden ikke ændres.
78. Der må ikke sprøjtes eller køres husdyrgødning eller handelsgødning ud i en afstand af 2 m omkring naturlige og højt målsatte vandløb og søer og vandhuller omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.
79. Det skal ved dyrkning og gødning af de vandløbsnære arealer sikres at der ikke sker direkte afstrømning til vandløbet og der må ikke etableres afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb.
80. Udbringning af gødning mm. samt udsprinkling af vand fra ensilagepladser og befæstede areal (bygning nr. 31 jf. bilag 1) må ikke foretages på jord som er vandmættet, oversvømmet, frossen eller dækket af sne samt på stejle skrånende arealer, hvor der er risiko for afstrømning.
81. Udsprinkling af vand fra ensilagepladser og befæstede areal (bygning nr. 31 jf. bilag 1) skal foregå ved manuel start af pumpe efter det er konstateret, at ovennævnte vilkår kan efterleves.

Miljøteknisk vurdering

- Udbringning

Fra august måned 2010 skal der korrigeres i mælkeydelse ved beregning af dyreenheder for malkekvæg. Dette vil betyde at der i besætninger hvor der produceres mere mælk pr. årsko end normen vil gå færre køer på en dyreenhed, dette betyder at der vil opstå behov for et større harmoniareal for at kunne overholde harmonikravet. Der er derfor i denne sag sket vurdering af alternative arealer hvor der kan udbringes op til 1,4 DE/ha, således driften er klar til at håndtere de ekstra dyreenheder.

Ved korrektionen i ydelse ved beregning af dyreenheder sker der kun korrektion således der går færre dyr på en dyreenhed. Dermed sagt sker der ikke korrektion i den producerede mængde N og P i husdyrgødningen.

Der udbringes husdyrgødning svarende til 252,8 DE på ejede og forpagtede arealer, 127,21 ha. Udbringningen er på 1,99 DE/ha og det beregnede maksimale harmoniarealkrav på 2,3 DE/ha overholdes. Af det samlede antal DE produceret på ejendommen, 258,72 DE, afsættes der 14,98 DE ved afgræsning **indenfor** udbringningsarealet og 5,92 DE afsættes ved afgræsning **udenfor** harmoniarealet. Dvs. at der i alt udbringes 252,8 DE, som i alt bidrager med 22.980,43 KgN (2005/2006 norm) og 3.539,65 KgP. Dette gør sig glædende ud fra dyreenhedsberegningerne gældende fra d. 1/8 2009. De standard-sædskifter og fodertilgange, som ansøger oplyser, ligger til grund for beregningen af kvælstofudvaskningen af kvælstof og fosforbalancen fra husdyrbruget og dermed også til grund for overholdelsen af de fastlagte beskyttelsesniveauer.

Der gøres derfor opmærksom på at Plantedirektoratets regler for udbringning af op til 2,3 DE/ha skal overholdes og at der skal kunne fremlægges dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) m.v.. Dokumentationen skal opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.

Mark 21-0 er beliggende ca. 350 m øst for nærmeste Natura 2000 område, EU-habitatområde nr. 36 "Nippgård Sø", der er for at beskytte området stillet vilkår om, at der ved udbringning af gylle på sort jord, vårsæd og græs ske nedfældning af gyllen. De øvrige udbringningsarealer er beliggende længere væk end 2 km fra EU-habitatområde nr. 35 "Hald Ege, Stanghede og Dollerup Bakker". Silkeborg og Viborg Kommune vurderer pga. afstanden, at den øgede ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning ikke vil medføre en væsentlig merbelastning af naturtyper, der er udpegningsgrundlag for habitatområdet.

Godkendelsen omfatter ikke udbringning af husdyrgødning på arealer, der er registrerede som beskyttede naturtyper.

Alle arealer har tidligere modtaget husdyrgødning, derudover nedfældes flydende husdyrgødning på arealer der ligger indenfor 1000 m fra § 7 areal jf. krav husdyrgødningsbekendtgørelsen. Silkeborg Kommune vurderer derfor, at ammoniakfordampningen fra udbringning af husdyrgødning ikke vil medføre en væsentlig merbelastning af beskyttede naturtyper.

En del arealer ligger i umiddelbar nærhed af § 3 områder, der er derfor sat vilkår til driften af arealerne ikke må påvirke naturområderne negativt.

Der er, for at sikre mod udvaskning af gødning og sprøjtemidler til vandløb og beskyttelse af beskyttede søer, stillet vilkår om, at der ikke må ske gødsning, dyrkning eller sprøjtning i en bræmme på 2 m langs vandløb og søer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Dette er en skærpelse af vandløbslovens generelle bræmmebestemmelser, jf. vandløbslovens § 69.

Der er enkelte arealer beliggende opad vandløb, der er for at beskytte vandløbene mod direkte afstrømning og erosion, sat vilkår til sikring af dette og at der ikke må etableres afvandingsrender.

Udsprinkling af overfladevand fra ensilagepladser og befæstede areal v. gyllebeholder (bygning 31 jf. bilag 1) skal ske i overensstemmelse med Husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser. Derfor er der stillet vilkår om, at hver enkelt start af pumpen til sprinklersystemet foretages manuelt efter det er konstateret, at udsprinkling kan foregå i overensstemmelse med gældende regler. Den manuelle start skal bl.a. sikre, at sprinkleranlægget ikke kører, når der er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord eller risiko for afstrømning.

Ud fra oplysningerne om den anvendte mængde husdyrgødning ved nudrift og ansøgt drift samt oplysninger om N- og P-klasser for det ansøgte udbringningsareal viser beregningerne at beskyttelsesniveauet for kvælstof og fosfor er overholdt.

Der er ingen ejede/forpagtede arealer beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder.

Alle udbringningsarealerne er beliggende i område med almindelige drikkevandsinteresser, det vurderes at de generelle udspretningsregler er tilstrækkelige til at sikre grundvandet i disse områder. Det er endvidere Silkeborg Kommunes vurdering at de alternative arealer er robuste. De alternative arealer fremgår af bilag 6-8.

Silkeborg Kommunes samlede vurdering

På baggrund af ansøgningsmaterialet samt kommunens registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har kommunen vurderet, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, **ikke** vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Silkeborg Kommunes opfattelse at:

- udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier
- driften kan ske uden væsentlig gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- bedriften drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT),
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandssændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

På grundlag af de i sagen foreliggende overholder udvidelsen endvidere afskæringskriterierne, derfor meddeler Silkeborg Kommune miljøgodkendelse til bedriften på en række vilkår.

Udtalelse fra andre myndigheder

Der er i forbindelse med sagsbehandlingen sket høring af Viborg Kommune, da Korshøjvej 8 har udbringningsarealer der grænser op mod kommunegrænsen mellem Silkeborg og Viborg Kommune og da ejendommen er beliggende ca. 250 m fra kommunegrænsen.

Viborg Kommune er i den forbindelse kommet med følgende udtagelse på mail af d. 28.01.2010;

"§ 7 arealet ligger mere end 1000 meter væk fra ejendommen og den beregnede merdeposition er beregnet til at være under 0,01 KgN/ha. Husdyrlovens afskæringskriterier er dermed overholdt og Viborg Kommune har på den baggrund ingen bemærkninger.

Evt. udbringningsarealer inden for 1000 meter fra § 7 arealet skal selvsagt overholde de særlige regler beskrevet i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 24."

Påvirkning af omgivelserne

I det følgende behandles det ansøgte i forhold til

- Landskabet
- Naboer (placering, lugt-, støj-, flue- og lysgener m.v.)
- BAT - bedste tilgængelige teknik
- Energi og ressourcer
- Uheld og driftsforstyrrelser
- Jord
- Grundvand
- Overfladevand
- Natur

Der gives godkendelse til etablering af et dyrehold svarende til 258,72 DE i kvæg. Det er antallet af dyr der angiver den tilladelige produktions størrelse. De angivne DE er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse.

Der gives godkendelse til at husdyrgødning svarende til

Dyretype	Ansøgt drift	
	Stk.	DE
Malkekøer	150	200,2
Småkalve (0-6 mdr.)	36	9,73
Opdræt (6-25 mdr.)	99	47,82
Tyrekalve (40-60 kg)	75	0,98
I alt		258,72

Af det samlede antal DE (258,72 DE), skal der afsættes minimum 5,92 DE ved afgræsning **udenfor** udbringningsarealet og minimum 14,98 DE ved afgræsning **indenfor** udbringningsarealet. Det betyder at der på egne og forpagtede arealer, i alt 127,21 ha, kan udsprede op til 252,81 DE, som i alt bidrager med 22.980,43 KgN (2005/2006 norm) og 3.539,65 KgP.

Med en tilførsel på 1,99 DE/ha er harmonikravet på 2,3 DE/ha overholdt.

Endvidere er der ansøgt om alternative udbringningsarealer. De alternative arealer indgår ikke som aftalearealer, da det for aftalearealer gælder, at disse skal være til rådighed hvert år når miljøgodkendelsen er meddelt. De alternative arealer fremgår af bilag 6-8.

Det er Silkeborg Kommunes vurdering at de alternative arealer er robuste. Denne vurdering bunder i at arealerne ikke er beliggende i områder udpeget som, nitratfølsomme indvindingsområder, nitrat- eller fosforklasse. Endvidere er det kommunens vurdering, at den beskyttede natur som ligger i forbindelse med arealerne, er sikret tilstrækkelig beskyttelse gennem de generelle regler på området.

Varetagelse af hensyn til landskab

Den nye godkendelsesordning gennemfører VVM-direktivet og IPPC-direktivet for så vidt angår husdyrbrug og samler kravene til ansøgning og myndighedsbehandling med de relevante dele fra bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed og planlovens bestemmelser om landzoneregulering.

Ejendommen, Korshøjvej 8 er beliggende i det åbne land ca. 1,5 km nord for Demstrup, som er den nærmeste byzone i området.

Der er tale om et åbent landskab, præget landbrugsejendomme af forskellig størrelse og spredt landbrugsbebyggelse. Ejendommen er omgivet af landbrugsarealer, og er mod øst afskærmet ved læhegn.

Den nuværende kostald ønskes forlænget med 27 m mod nord. De eksisterende plansiloer ønskes forlænget mod nord med også ca. 27 m, sådan at siloarealet udvides med ca. 1000 m².

Endelig ønskes opført et nyt befæstet areal nord for gylletankene og en møddingplads.

Der ændres ikke i de øvrige bygninger.

Placeringen er blandt andet bestemt af produktionen på ejendommen, hvor en sammenbygning for nuværende er mest hensigtsmæssig. Den nye mødding vil blive placeret mellemforlængelsen af ensilagepladsen og forlængelsen af staldbygningen (se bilag 1).

De bygningsmæssige udvidelser og møddingpladsen overholder gældende afstandskrav og er beliggende udenfor bygge- og beskyttelseslinjer.

De nye anlæg overholder gældende afstandskrav

Kommunen vurderer, at det samlede bygningsanlæg – efter udbygningen – vil fremstå som en driftsmæssig enhed, der kræves således ikke tilladelse efter § 22 i husdyrloven (dvs. tilladelse til byggeri uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer.)

Kommunen vurderer tillige, at udvidelsen af eksisterende driftsbygninger, og etablering af en møddingplads, ikke vil ændre væsentligt på oplevelsen af landskabet. Endvidere vurderes det at der ved etablering af yderligere læhegn omkring ejendommen og vedligeholde af eksisterende læhegn, vil være medvirkende til at omkringboende ikke visuelt, vil opleve ændringer af området.

Det vurderes endvidere, at de stillede vilkår ved bedriftens ophør, er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

Naboer – placering, – lugt-, støj-, flue- og lysgener m.v.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug, og der er indsat et dyrehold svarende til den ansøgte produktion. Derfor er der indsat et vilkår om egenkontrol, der skal sikre, at husdyrholdet er indsat inden udløbet af den fastsatte periode. Det er således ikke tilstrækkeligt, at en opbygning er påbegyndt.

- Tidsplan for udbygningen

Så snart godkendelsen er meddelt ønskes det ansøgte projekt igangsat. Udvidelsen af husdyrholdet planlægges primært at ske med tillæg af egne dyr. Ansøger har anført at det maksimale ansøgte husdyrhold og byggeri forventes at være opnået/udført efter 5 år efter godkendelsens meddelelse, idet der ikke er plads til den ansøgte dyrehold før byggeriet er færdigt, og da ansøger selv ønsker at bygge.

Det er dog Silkeborg Kommunes vurdering, at der i denne sag er tale om en relativt lille udvidelse, både bygningsmæssigt og besætningsmæssigt og Silkeborg Kommune mener derfor ikke at kunne give 5 år til udnyttelsen af denne godkendelse på det foreliggende grundlag. Silkeborg Kommune mener dog godt at kunne acceptere at udnyttelsen af godkendelsen sker over en 3årig periode fra godkendelsens meddelelse, hvilket der derfor er stillet vilkår til.

- Placering af nye anlæg

Det er Silkeborg Kommunes vurdering, at udbyggelsen af de eksisterende anlæg (stald og ensilageplads) og etablering af en møddingplads, ikke vil komme til at skærme udsynet for de nærmeste naboer. Denne begrundelse bunder i at nærmeste nabo (Korshøjvej 6) i dag er godt afskærmet af læhegn. Anden nabo som kunne blive visuelt påvirket, er ejendommen som er beliggende øst for Korshøjvej 8, Gl. Skolevej 43, denne ejendoms udsyn mod Korshøjvej 8, er allerede i dag afskærmet med læhegn – endvidere ligger stuehuset for Gl. Skolevej 43 således at der er udkig nord/syd og ikke mod vest hvor Korshøjvej 8 er beliggende.

Udbygningen af plansiloerne og etableringen af den nye møddingplads vurderes heller ikke at være til gene. Plansiloerne er beliggende parallelt med kostalden, på dennes vestlige side, og forlængelsen af plansiloerne sker parallelt med staldbygningen. Den nye møddingplads ønskes placeret mellem kostalden og ensilagepladserne. Det er pga. placeringen af den nye mødding og plansiloerne vest for kostalden vurderet at der ikke vil forekomme gener i forhold til naboers udsyn.

- Kumulativ effekt

Oplysningerne om kumulation skal bruges i lugtberegningen. Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzone, samlet bebyggelse eller nabo, skærpes

kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Der er ikke andre ejendomme med over 75 DE indenfor 100 meter af naboejendommen eller indenfor 300 meter ift. samlet bebyggelse og byzone.

- Lugt

Det vurderes, at der med rimelighed kan reguleres i kvægbesætningen. Det er dog forudsat, at det samlede antal DE eller geneafstanden for lugt ikke forøges (dette kræver godkendelse), idet en normal malkekvægbesætning kræver en vis fleksibilitet med hensyn til opdræt.

Geneafstande (i meter) fra ejendommen ved ansøgte projekt er beregnet som følger:

	Beregnet geneafstand i meter ukorrigeret.	Faktisk afstand i meter (nærmeste staldmidtpunkt)
Enkeltbolig	63,49	79,0
Samlet bebyggelse	112,87	1517,59
Byzone	200,78	1520,32

Afstandene er illustreret på kortbilag 15.

Nærmeste nabobeboelse er ejendommen Korshøjvej 6 (ejendom uden landbrugspligt). I ansøgningssystemet er det beregnet, at der efter udvidelsen vil være en geneafstand på 63,49 m fra anlæggets lugtcentrum til enkeltbolig. Da den reelle afstand mellem nærmeste staldbygning på Korshøjvej 8 og beboelsen på Korshøjvej 6 er 79,0 m og afstanden fra lugtcentrum er noget højere, vurderes det, at der ikke vil opstå lugtgener ud over det forventelige og acceptable som følge af udvidelsen.

Geneafstanden til byzone er beregnet til 200,78 m, og den reelle afstand til Demstrup er over 1000 m. Det forventes derfor ikke, at der opstår øgede lugtgener i forhold til Demstrup (som også udgør nærmeste samlede bebyggelse).

For alle områder er genekriteriet overholdt, da den ukorrigerede geneafstand er kortere end afstanden til områderne.

Konsekvensområdet for ejendommens lugtafgivelse er beregnet ud fra FMK modellen. For det ansøgte projekt er konsekvensområdet beregnet til 233 m jf. IT-regneark version 3.19a_uDE.

Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

Det vurderes samlet, at godkendelsen ikke vil medføre øgede lugtgener for naboejendomme, samlet bebyggelse og byzone, da genekriterierne er overholdte. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et land-

brug af denne størrelse. Det må dog forventes at beboelser indenfor konsekvensområdet på 233 m vil opleve øget lugt, idet lugtgeneafstanden øges ved det ansøgte projekt, men lugtgenerne er beregnet til at ligge under de fastlagte beskyttelsesniveauer for lugt.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtmissionen, således at lugten uden for ejendommen formindskes.

- Støj

På grund af afstanden til nærmeste nabo og produktionsbygningernes placering, hvor stalden nærmest naboen (Korshøjvej 6), kun huser kvier, vurderes landbrugets faste anlæg m.v. ikke at give anledning til en støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre gener for de omkringboende.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger efter nærmere definerede anvisninger.

- Fluer mm.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles vilkår herom.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres 1 gang årligt.

- Støv

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og ud-kørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

- Lys

Det er oplyst at der er udendørs lys ved mælketank og maskinhus og at der er lys i staldene efter behov.

Da ejendommen er godt afskærmet for indsyn i forhold til naboer forventes lys i og omkring driftsbygningerne ikke at give væsentlige problemer.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af for-

skellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

- Affald

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, der for skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler. Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen.

Der er udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald gældende for virksomheder i Silkeborg Kommune. Dette regulativ er gældende for ejendommen, hvilket betyder, at man skal anvende den kommunale modtageplads eller anvende godkendte transportører.

Silkeborg Kommune har ingen indsamlingsordning men en anvisningsordning. I praksis betyder det, at bedriften selv skal lave en aftale med en transportør om at få hentet det sorterede affald og bragt affaldet til et behandlingsanlæg. Transportøren skal være registreret i kommunen, og kommunen skal have en anvisningsaftale med modtageanlægget. I forbindelse med ansøgningen er det oplyst, at der er truffet aftale med firmaet "Marius Pedersen" om tømningsordning for forbrændingsegnet affald. Derudover er det oplyst at der årligt afleveres ca. 3000 kg plastik på genbrugspladsen og at der afhentes jernaffald af produkthandler.

Ønsker man at aflevere enkelte fraktioner til anden bortskaffelsesordning, skal der gives dispensation fra Silkeborg Kommune.

Oplag af affaldsprodukter må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak samt uhygiejniske forhold.

- Transport

Bedriften ligger hensigtsmæssigt ift. til- og frakørselsforhold og transporter til og fra marker. Dog er der udbringningsarealer beliggende vest og syd for Demstrup, derudover er der kun få beboelser langs vejen.

Udkørsel af gylle til arealerne, beliggende således, at kørsel dertil kun kan foregå gennem Demstrup, henstilles til at disse foregår indenfor normal arbejdstid på hverdage, for at mindske generne i tættere bebyggede områder. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Det ansøgte vil betyde en forøgelse af forbruget af foder m.v. og en øget transport til og fra ejendommen. Dog vurderes det jf. ansøgers oplysninger, at det forøgede antal transporter ikke

er af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende.

BAT - bedste tilgængelige teknik.

Strategien i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., bygger på forureningsbegrænsningsprincippet, der er beskrevet i lovens § 1. Lovens strategi prioriterer forebyggelse højest. Forurening skal først og fremmest forebygges ved anvendelse af renere teknologi, herunder mindre forurenende råvarer, processer og anlæg. Den forurening, der ikke kan forebygges, skal begrænses mest muligt ved anvendelse af bedst mulige renseteknologi.

Ved godkendelse af husdyrbrug efter loven skal husdyrbruget og godkendelsesmyndigheden i forbindelse med godkendelsen foretage en vurdering af virksomhedens teknologi i forhold til det, som beskrives som "Bedste Tilgængelige Teknik".

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen om miljøgodkendelse er der foretaget en vurdering af anvendte virkemidler til begrænsning af skadelig miljøpåvirkning. Desuden er foretaget en vurdering af begrundelser for fravalg af virkemidler. Vurderingen har til hensigt at belyse, om der på ejendommen / bedriften er anvendt bedst tilgængelig teknik, dvs. en teknik som under indtryk af økonomisk proportionalitet i videst mulig omfang begrænser skadelige miljøpåvirkninger.

Der er i forhold til kommunens niveau for BAT på landbrugsområdet foretaget vurderinger for områderne.: management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring/ behandling og udbringning af husdyrgødning

- Management

Beskrivelse af hvilke ledelses- og kontrolrutiner der anvendes for at styre husdyrbrugets miljøforhold herunder rutiner vedr. de anvendte teknologier.

Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Det drejer sig om at minimere anvendelsen af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tabene til omgivelserne bliver så små som muligt under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

- Der føres journal over spredning af husdyrgødning på markerne i form af mark og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning.
- Der føres sprøjtejournal.
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.
- Der laves beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med gylle, brand mv. er beskrevet.

- Der foretages daglige tjek og løbende service på anlægene efter behov.
- Mælken leveres til Mammen Mejeri, som har et egenkontrolprogram som ligner "Arlagården".
- På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor management.

Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen (i form af f.eks. kvitteringer og fakturaer fra godkendt vognmand).

Udarbejdelse af beredskabsplan opfattes at kommunen som værende BAT idet udarbejdelsen af planen gør at man får vurderet og gennemtænkt forskellige former for procedurer ved diverse uheld således at evt. skader ved uheld kan minimeres. Der er derfor sat vilkår om at der skal udarbejdes en beredskabsplan hvis en sådan ikke allerede forefindes.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt. Det er på baggrund af den beskrevne drift vurderet at det ansøgte projekt lever op til dette.

- Foder

At der anvendes de bedste foderblandinger til effektivisering af fodringen og minimering af udskillelsen af næringsstoffer anses som BAT.

I Silkeborg Kommune findes en række søer, hvor det er nødvendigt at sikre, at der ikke tilledes fosfor, fordi fosfor er den begrænsende faktor for algevækst. Det betyder, at det kan være nødvendigt at skærpe ved at stille krav om at fosforoverskuddet pr. ha. pr. år søges begrænset mest muligt, således der tilnærmelsesvist opnås fosforbalance for bedriften.

Af de grunde er der på ejendommen i den ansøgte drift foretaget Type 2 korrektioner. Ved en såkaldt Type 2 korrektion beregnes fosforindholdet ud fra de faktiske produktionsforhold på ejendommen. Der er derfor sat vilkår til niveauet for Type 2 korrektionen. Forudsætning for aktuelle fodermængde, mælkeydelse og proteinprocenten i mælk fremgår af bilag 5, den ønskede korrektion i g fosfor pr. FE er i ansøgningen sat til 4,2 g P/FE. Korrektionen af fosforindhold i husdyrgødning beregnes ud fra standardforudsætninger for husdyrgødningsproduktion med udgangspunkt i 2006/2007. Korrektionsmetoden er beskrevet i Plantedirektoratets vejledning om gødnings- og harmoniregler.

Korrektionsfaktoren er bestemte for hvor meget fosfor der vil være i husdyrgødningen til udbringning. Ved anvendelse af en begrænset mængde fosfor pr. FE (4,2 g P/FE), i forhold til

normen på 4,6 g P/FE jf. Plantedirektoratet 2006/2007, er der beregnet en korrektionsfaktor på 0,87. Korrektionsfaktoren er den faktor man ganger fosforindholdet i husdyrgødningen med, således fosformængden i den samlede gødningsmængde reduceres.

Der er derfor stillet vilkår om at der skal foreligge dokumentation dækkende en sammenhængende periode på mindst 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar det efterfølgende år. Dokumentationen kan f.eks. være effektivitetskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner eller afregninger fra slagteri, mejeri eller lignende.

For bedriften gælder der i øvrigt at der udarbejdes løbende foderplaner efter de nyeste normer og viden på området. Der er i den anledning særlig opmærksomhed på fosfor- og råproteinindholdet i foderet som søges minimeret mest muligt, dog naturligvis under hensyntagen til dyrenes velfærd og produktion.

Silkeborg Kommune har vurderet, at ejendommen med de iværksatte tiltag indenfor fodring, lever op til kravet om BAT.

- Staldindretning

Det fremgår af forarbejderne til husdyrbrugsloven, at kravet om BAT gælder for både eksisterende og nyetablerede dele af anlægget, når der søges om godkendelse af en ændring eller udvidelse.

Kommunens BAT - niveau for dyretyperne i det ansøgte projekt er som følgende:

Staldnummer og dyretype jf. ansøgning	BAT niveau	Staldtype ansøgt drift
Ny stald		
1.1.2. Forlængelse af kostald, Malkekøer	Præfabrikerede drænedede gulve m. skraber.	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) + Skrabe hver 2. time.
Eksisterende stalde med udvidelse/ændring		
1.1.1. Kostald Malkekøer	Robotskraber	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) + Skrabe hver 2. time.
1.1.3. (1) Kalvestald Småkalve	Intet fast BAT - staldsystem	Dybstrøelse (hele arealet)
1.1.3. (2) Kalvestald Tyrekalve	Intet fast BAT - staldsystem	Dybstrøelse (hele arealet)
1.1.4. (1) Ungdyrstald Opdræt	Intet fast BAT - staldsystem	Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)
1.1.4. (2) Ungdyr-	Intet fast	Sengestald

stald Opdræt	BAT - staldsystem	m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)
1.1.5. (1) Ungdyrstald Opdræt	Intet fast BAT - staldsystem	Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)
1.1.5. (2) Ungdyrstald Opdræt	Intet fast BAT - staldsystem	Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)
1.1.6. Kælvningsstald Malkekøer	Intet fast BAT - staldsystem	Dybstrøelse (hele arealet)

Af ovenstående tabel fremgår det, at der ikke er valgt BAT stald for dyretypen malkekvæg, i stedet er det valgt at indsætte robotskraber i eksisterende kostalde og i den nye forlængelse heraf. For kalve og opdræt findes der ikke noget fast BAT system endnu. Ansøger har overvejet om der kunne indsættes robotskraber i de eksisterende stalde med opdræt, men har vurderet at det ikke vil være muligt, da der er tale om opstaldning i flere forskellige dele af de gamle staldbygninger. Hvad angår småkalve og tyrekalve er dybstrøelse den mest optimale løsning.

Ansøger har i arbejdet frem mod denne konkrete ansøgning om udvidelse af dyreholdet, foretaget forskellige økonomiske og miljømæssige beregninger og vurderinger på udvidelsen af dyreholdet. Udfra disse har ansøger valgt det ansøgte staldsystem.

Det er af ansøger vurderet at investeringen anlæggelse nyt gulv (Præfabrikerede drænede gulve m. skraber) i den eksisterende kostald ikke står mål med den forholdsvis beskedne udvidelse, der er ansøgt om og derfor er det valgt at opføre forlængelsen af kostalden (stald 1.1.2.) med samme staldsystem som der er i den eksisterende kostald (stald 1.1.1.). Der er i stedet valgt at indsætte robotskraber i eksisterende stald og i forlængelsen af denne.

Ansøger fremføre følgende begrundelse for fravalg af præfabrikerede drænede gulve m. skraber:

"En så relativt lille tilbygning med et andet gulvsystem vil også blive alt for dyr. Der er stor forskel på om der - som her - skal bygges til 37 køer i en forlængelse eller der skal bygges til min. 200 køer i en helt ny stald, som er det oprindelige beregningsgrundlag for BAT byggebladet. Meromkostningen skønnes her til at være en ekstra skraber som i årlig omkostning er ca. 21.000 kr. Der fordampes 2025 kg N fra anlægget - som det er nu. Hvis der kunne laves fast gulv i forlængelsen ville fordampningen kunne sænkes til 1908 kg N. Køerne er på græs om dagen i sommerhalvåret, så den reelle gevinst vil være mindre. De forskellige arealer som de to systemer kan skraber vil også mindske miljøgevinsten betragteligt. Omkost-

ningen bliver så min. 180 kr/kg N. Der vurderes ikke at være proportionalitet imellem denne omkostning og miljøgevinsten. Endelig skal det også tages i betragtning at et fast gulv vil give flere andre meromkostninger, som dog ikke her er medregnet, f.eks. øget behov for behandling af kløvlidelser, udskridnings-skader og brunstproblemer."

Endvidere har ansøger med følgende beregning, fravalgt anvendelse af gylleforsuring i eksisterende og i den nye forlængelse af kostalden.

"Et forsøringsanlæg til 250 DE koster ca. 550.000 kr. til et kvægbrug. Der er to gyllebeholdere uden problemer med flydelag. Efter forsuring må påregnes min. Teltoverdækning af den største tank på ca. 2000 m³. Pris 170.000 kr. Der skal altså investeres i alt 720.000 kr. Hertil kommer omkostninger til installation m.m. på ca. 100.000 kr. som dog nogenlunde opvejes af omkostningen til indkøb af skraber som er det alternativ, der regnes på i forhold til ammoniakfordampning uden syretilsætning.

Der forventes en afskrivningstid på 15 år og den årlige ydelse for et obligationslån før skat er ca. 70.000 kr. En afskrivningstid på 15 år for en teltoverdækning er nok i overkanten.

*Der skal bruges 5-7 kg syre/m³ gylle = 2671 m³ * 6 kg/m³ * 2 kr./kg = 32.000 kr./år.*

*Der skal bruges ekstra ca. 2671 kWh * 0,82 kr./kWh = 2200 kr./år og en serviceaftale til 6.000 kr./år. Her er ikke medtaget omkostninger til vedligehold.*

Den årlige omkostning bliver på ca. 110.000 kr. + vedligehold.

Ansøger udspreder gylle på egne marker med et sædvanlig kvægbrugssædskifte og der er derfor kun en begrænset merværdi af den forsuredede gylle i marken.

*Hvis der regnes med 50 % majs og 50 % græs i sædskiftet og at gyllen slangeudlægges til 2/3 af græsset i foråret er det her, der vil være en gevinst i form af mindre fordampning af N fra den slangeudlagte gylle. Det koster ca. 5 kr./t mere at nedfælde gylle end at slangeudlægge det. 2671 m³ gylle * 5 kr./t = 13.355 kr., men da nedfældning gøres obligatorisk på sort jord og græs fra 2011 er besparelsen kun ganske kortvarig og i øvrigt kun aktuel udenfor bufferzonerne.*

Der er også en ekstragevinst ved at slangeudlægge forsuret gylle frem for alm. Gylle i form af en mindre ammoniakfordampning i marken på ca. 250 kg N. Pga. af det generelle nedfældningskrav er denne gevinst dog også kortvarig.

Anlægget fordampes 1935 kg N i ammoniak uden forsuring. Anlægget fordampes 1489 kg N i ammoniak med forsuring af gyllen fra køerne. Her er regnet med køer på stald hele tiden. I praksis er de på græs i sommerhalvåret en del af døgnnet og det betyder, at virkningen af forsøringsanlægget overvurderes lidt. Det er ikke muligt at forsure gyllen fra kvæstaldene pga.

staldenes alder og beliggenhed; i øvrigt er kvierne på græs i sommerhalvåret.

Det er en forskel på 446 kg N. Reelt vil den være mindre. De 446 kg N repræsenterer en værdi på ca. 6 kr./kg = 2.700 kr. eller mere sandsynligt en afgrødemerværdi på ca. 4.000 kr. - fordi afgrøderne i DK generelt er underforsynede med N. Der kan også spares den normale svovlgødskning af markerne ($127 \text{ ha} * 20 \text{ kg svovl/ha} * 3 \text{ kr./kg svovl}$) = 7.600 kr.

Årlig omkostning er 110.000 – værdi af ekstra afgrøder på 4.000 kr. – sparet svovl til markerne på 7.600 kr. = 98.400 kr. som det koster at fjerne fordampningen på 446 kg N fra anlægget = min. 221 kr./kg N, nok snarere ca. 250 kr./kg N.

På denne baggrund er forsurening fravalgt.”

Det er Silkeborg Kommunes vurdering, at der, såfremt der i en eksisterende stald hvori der sker udvidelse/ændring ikke anvendes bedst tilgængelige staldteknologier jf. Landscentrets BAT-byggeblade for dyretypen, skal der redegøres for, om der kompenseres med tilstrækkelig teknologi ud fra vurdering af økonomisk proportionalitet.

Med de ovenfor fremlagte beregninger er det Silkeborg Kommunes vurdering, at der foreligger den nødvendige dokumentation for, til- og fravalg og at der er taget de nødvendige forholdsregler under indtryk af økonomisk proportionalitet. Silkeborg Kommune vurderer at det ikke vil være rimeligt at forlange indførelse af BAT, set i forhold til prisen for reduceret kgN.

Der er ikke stillet vilkår til reovering af staldene, til BAT niveau, da det vurderes at staldenes levetid går udover de 8 år hvor der skal ske revurdering af godkendelsen. Ved revurdering vil BAT for dette staldanlæg blive behandlet.

- Forbrug af vand og energi

Renere teknologi er et bærende element i Husdyrloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man både selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

Renere teknologi sigter blandt andet på at minimere forbrug af energi, vand og andre råvarer pr. produceret enhed.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift ift. ressourcer er BAT følgende:

- At man gennemgår bedriften med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med sit energiselskab. Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan man hurtigt danne sig et overblik over energiforbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan man erfarings-

mæssig opnå besparelser på op mod 5-10 % af årsforbruget.

- At man fører regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning, samt minimerer forbruget pr. produceret enhed.
- At vandingssystemet vedligeholdes således, at vandspild undgås.
- At der anvendes energibesparende belysning
- At opdage og reparere evt. lækager hurtigst muligt.
- At man til stadighed renholder og vedligeholder anlæg og maskiner således, at de altid fungerer optimalt.
- At man udskifter miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige
- At gøre arbejds gange og processer mindre belastende for miljøet.

For Korshøjvej 8 gør det sig gældende at der årligt sker opgørelse af energi- og vandforbrug. Der er varmegeninvinning fra stalden til beboelsen og varmen fra nedkøling af mælken genbruges til opvarmning af vand. Samtidig er en stor del af ventilationen på ejendommen naturlig.

I forhold til vand sker der genanvendelse ved at vandet som benyttes til rengøring af malkesystemet genbruges til rengøring af malkerum.

Det er i ansøgningsmaterialet angivet, at der i den ansøgte drift vil ske en stigning i kWh fra 88.000 kWh til 100.000 kWh, svarende til en stigning på ca. 13 %. Det anslåede forbrug i ansøgt drift vurderes som værende rimeligt, set i forhold til produktionen.

Vandforbruget i den ansøgte drift er i ansøgningsmaterialet opgjort til 5000 m³. Vandforbruget i nudriften er af ansøger opgjort til 4200 m³, hvilket betyder at der med udvidelsen vil ske en øgning i vandforbruget på ca. 19 %. Et vandforbrug på 5000 m³ giver, med den ansøgte drift, et vandforbrug på ca. 25 m³ vand pr. årsko, hvilket vurderes at være rimeligt, set ud fra et norm tal på ca. 33 m³ vand pr. årsko.

Samlet set omkring forbrug af energi og vand er det kommunens opfattelse, at landmanden igennem den beskrevne drift, god landmandspraksis og via uddannelse og dygtiggørelse indenfor landbrugsdriften mm. overholder kravet om BAT.

- Opbevaring/behandling og udbringning af husdyrgødning

BAT og godt landmandskab i forhold til opbevaring og udbringning er bl.a. følgende tiltag:

- at man opbevarer flydende husdyrgødning i stabile beholdere og udfører beholder kontrol (10. år)
- at beholderen tømmes en gang årligt og efterses for revner m.v.

- at beholderen er etableret med fast overdækning eller alternativt flydelag og logbog
- at man afstemmer den producerede husdyrgødning med udspretningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt kunstgødning
- at udbringning af gødning mm. skal foretages så tæt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimalt næringsstofoptag og størst vækst
- at man anvender BAT med hensyn til de maskiner man anvender til udspretnings- og om nødvendig nedpløjning af husdyrgødningen
- at man ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræber at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold dvs. kølig, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.
- at tage højde for udspretningsarealets karakteristika, f.eks. jordens struktur og type, evt. skråninger, klimatiske forhold, regn og vanding, anvendelse samt landbrugsmæssig praksis, inklusiv evt. sædskifte.

For Korshøjvej 8 gør der sig følgende forhold gældende i forhold til opbevaring/behandling af husdyrgødning:

Der bliver kun dybstrøelse fra småkalve og kælvningsbokse og sygestier tilbage når ansøgt drift er fuldt gennemført. Der er derfor tale om små mængder. Dybstrøelsen bliver udmuget jævnlige, hvorfor det p.t. er vanskeligt at undgå mellemlager. Dybstrøelsen opbevares på møddingplads, se oversigtstegningen.

For gylletankene gælder, at der er tale om:

- stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- beholderens bund og vægge er tætte
- der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- der føres logbog over flydelaget og beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen

For udbring af husdyrgødning gør følgende sig gældende for driften på Korshøjvej 8:

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen. Maskinstation udbringer gyllen. Gyllen køres ud med gyllevogn med slæbeslanger eller nedfælder og kran. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder og/eller nedfældes i sort jord, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre

fordampning og hurtigere optagelse i planterne. Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage.

Silkeborg Kommune vurderer sammenfattende, at der med den beskrevne drift, med de stillede vilkår og med ovennævnte til- og fravalg, er taget de nødvendige forholdsregler under indtryk af økonomisk proportionalitet, at ejendommen lever op til BAT.

Uheld og driftsforstyrrelser

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Det skal derfor sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle udenfor tanken. Ligesom overpumpningen skal ske under opsyn.

Udover at være BAT, så er det Silkeborg Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. brand, hærværk o.l.

I arbejdet med udarbejdelsen af en beredskabsplan får landmanden mulighed for at gennemgå sin bedrift og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift, således at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Planen skal ikke kun omfatte de uheld der kan ske på selve ejendommen, men skal ligeledes omfatte f.eks. beredskab i forbindelse med transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Planen skal gennemgås med de ansatte mindst 1 gang hvert år, for at holde planen ajour. Planen skal gennemgås med nyansatte når de tiltræder.

Endvidere er planen kun anvendelig hvis man kan få fat i den, derfor stilles der krav om at den skal være let tilgængelig og synlig.

Der er stillet vilkår om, at der skal udarbejdes beredskabsplan for bedriften. Hvis denne ikke er indsendt skal den indsendes til kommunen senest 2 måneder efter godkendelsens meddelelse.

Ved evt. anvendelse af udenlandsk arbejdskraft er der desuden stillet vilkår om at beredskabsplanen og vilkårene for denne godkendelse skal oversættes til et sprog, der er let at forstå for den ansatte.

Jord

For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der krav om, at al håndtering af gylle skal foregå under opsyn samt, at håndteringen foregår på en sådan måde, at evt. gener begrænses. F.eks. at der først sker omrøring af gyllebeholderen, kort tid før beholderen skal tømmes f.eks. ved udspredding.

Det vurderes at gyllevogne med egen sugepumpe og tilbage-løb vil medføre tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke sker spild af husdyrgødning.

For at undgå forurening pga. af spild eller uheld skal overjordisk oplag af olier, opbevares på tæt bund og uden mulighed for afløb. Da der endvidere er stor risiko for spild på jorden, hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof mm, er der stillet krav om, at stederne skal være udformet således, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Der henvises i øvrigt til olietankbekendtgørelsen (Bek. nr. 724 af 1. juli 2008), idet der gøres opmærksom på, at ejeren af overjordiske ståltanke under 6000 l skal sikre, at typegodkendte tanke med korrosionsbeskyttelse skal sløjfes senest 40 år efter fabrikationsåret. Øvrige ståltanke skal sløjfes senest 30 år efter fabrikationsåret, mens tanke hvis fabrikationsår ikke er kendt, skal sløjfes senest d. 31. august 2008.

Det er kommunens vurdering, at der er en miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner og ikke mindst sprøjteudstyr. Der er derfor stillet vilkår om, at vask skal ske på en vaskeplads med afløb til en opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, som det er oplyst i ansøgningen. Herved vil vaskewateret blive ført til gyllebeholderen og udspreddt med gyllen, hvilket vil være en miljømæssigt bedre løsning.

Der er ligeledes stillet vilkår om, at vaskepladsen skal anvendes ved påfyldning af sprøjtemidler, som det ligeså er oplyst i ansøgningen.

Det vurderes at driften med de stillede vilkår vil være tilstrækkelige til at sikre jord i mod spild mm.

Grundvand

Anlæg:

Håndtering af gødning foregår fortrinsvist som gylle. For at sikre at gyllen udbringes så tæt på det tidspunkt, hvor afgang har maksimalt næringsstofoptag og størst vækst, og dermed mindst udvaskning til grundvandet, er der stillet krav om tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Det er vurderet, at der er sikret tilstrækkelig opbevaringskapacitet for gylle, såfremt der på selve ejendommen er minimum 9 måneders opbevaringskapacitet. Opbevaringskapaciteten ef-

ter udvidelsen rækker til mindst 14 måneder, så kravet er derfor opfyldt på ejendommen.

Arealer:

Alle arealer (inkl. alternative arealer bilag 6) i projektet på Korshøjvej 8, 8620 Kjellerup ligger udenfor nitratfølsomme indvindingsområder og udenfor områder med særlige drikkevandsinteresser, og det er derfor kommunens vurdering, at de generelle regler for anvendelse af gødning og om plantedække er tilstrækkelige til at tilgodese grundvandsinteresserne.

Til sikring af grundvandet er der i indvindingstilladelserne til almene vandværker, ikke almene vandværker, enkeltvandforsyningsanlæg og markvandingsboringer stillet vilkår, om driften i nærzonen omkring boringen. Overholdelse af vilkårene i disse tilladelser sikrer, at der ikke sker nedsivning af gødningsstoffer og eventuelle sprøjtemidler til grundvandet langs borerøret eller i boringens nærzone.

For god ordensskyld gøres der endvidere opmærksom på, at der i BEK. nr. 268 af 31. marts 2009 om påfyldning og vask mv. af sprøjter, er krav til, at der ikke må påfyldes og vaskes indenfor 300 m af almene og ikke-almene vandforsyning.

Overfladevand

- Vandløb og søer

Målsætningen for vandløb og kilder i Silkeborg Kommune er opdelt i 3 hovedgrupper som beskrevet i nedenstående tabel. Målsætningerne er overført fra regionplanerne for Århus og Viborg Amter, og de gælder, indtil Vandplanerne er endeligt vedtaget.

Målsætninger for vandløb i Silkeborg Kommune⁴

A: Skærpet målsætning	A Særligt naturområde
B: Generel målsætning	B0 Alsiddigt dyre- og planteliv B1 Gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk B2 Laksefiskevand B3 Karpefiskevand
C: Lempet målsætning	C Kun afledning af vand D Påvirket af spildevand E Påvirket af grundvandsindvinding F Påvirket af okker

Retningslinjer for vandkvalitetsmålsætninger for søerne, som er fastsat i amternes regionplaner, er gengivet nedenfor.

Retningslinje om målsætninger for søer, som den fremgår af regionplan 2005 for Viborg og Århus amter⁵

A1 (Viborg Amt). Skærpet målsætning	Særlige naturvidenskabelige interesseområder.
A (Århus Amt). Skærpet	Det naturlige plante- og dyreliv i søen må ikke påvirkes af menneskelige aktiviteter i

⁴ Silkeborg Kommuneplan 2009-2020 (Vandløb og søer)

⁵ Silkeborg Kommuneplan 2009-2020 (Vandkvalitet i søerne)

målsætning	søen eller i oplandet.
A2 (Viborg Amt). Skærpet målsætning	Badevand
A2/B2 (Århus Amt). Badevand	Kvalitetskravene til badevand skal være opfyldt.
B (Viborg Amt og Århus Amt). Generel målsætning	Viborg Amt: Naturligt og alsidigt plante- og dyreliv. Århus Amt: Det naturlige plante- og dyreliv i søen må kun påvirkes svagt af spildevand.
C. Lempet målsætning	Ingen af søerne i Silkeborg Kommune er omfattet af en lempet målsætning ifølge amternes regionplaner.

Anlæg:

Gyllebeholdere på ejendommen Korshøjvej 8, er alle er placeret mere end 100 m fra vandløb og søer.

Vand fra, det nye befæstede areal (foderblandings ved gyllebeholder) og ensilagepladser ledes til samlebeholder og udspinkles på de omkringliggende græsmarker. Vand fra møddingplads ledes til gyllebeholder og udbringes med gyllen. Ansøger oplyser endvidere, at marksprøjten er indrettet til at kunne rengøres i marken efter endt arbejde.

Vaskepladsen, anført som bygning nr. 29 på situationsplanen bilag 1, afvander via sandfang og en pumpebrønd til et sprinkleranlæg, hvor vandet sprinkles ud på de omkringliggende marker. Vaskepladsen er godkendt til formålet af Silkeborg Kommunen.

Alle afløb fra tagflader ledes til grøft sydøst for stuehuset (se bilag 3). Der er tale om en bygningsmæssig udvidelse på ca. 315 m². Ud fra en årlig regnvandsmængde på 0,7 m³/m², kan det beregnes, at der fra det nye tagfladeareal vil blive ledt ca. 220,5 m³/år ekstra vand til den nærliggende grøft. Eksisterende anlæg, dækker et samlet areal på ca. 3440 m², hvorfra der bortledes ca. 2408 m³ regnvand pr. år.

Silkeborg Kommune tillader som udgangspunkt ikke direkte udledninger uden forsinkelse til grøft- og vandløbssystemer. Dette skyldes, at der som oftest er tale om store vandmængder, som ved regnvejr skal bortledes på kort tid. De pludselige store vandtilførsler udgør en trussel mod vandløb og grøfters fysiske forhold, fordi de kan være medvirkende til sandvanding og stoftransport.

Der er derfor stillet vilkår om, at der senest samtidig med det nye staldbyggeri skal etableres forsinkelsesbassin eller lignende anordning, og at der skal indsendes beregninger til Silkeborg Kommune som dokumenterer at dimensioneringen er korrekt.

Med forsinkelse ved bortledningen af tagvandet er det Silkeborg Kommunes vurdering, at den ekstra tilførsel ikke vil have en væsentlig negativ indflydelse på grøften og vandløbssy-

stemerne nedstrøms denne. Endvidere vurderes der ikke at være afledning fra befæstedearealer eller lignende til vandmiljøet, hvor der er risiko for forurening med rester af foderstoffer, husdyrgødning eller lign.

Silkeborg Kommune vurderer endvidere, at en beredskabsplan vil være medvirkende til sikring af miljøet i tilfælde af overløb af gylle mm., der er derfor stillet vilkår om udarbejdelse af beredskabsplan.

Arealer:

En del af ejendommens jorde ligger ved eller i nærheden af vandløb. 3 arealer (15-2, 11-3 og 11-0) + de alternative arealer KBN 10,11 og KBN 12-0, ligger ved vandløbet Gundel Bæk, som løber til Nørreå, der afvander til Randers Fjord. 3 andre arealer (12-0, 10-3, 10-5) ligger ved vandløbet Levring Bæk, som løber ud i Tange Å der har udløb i Tange Sø. Tange Sø afvander via Gudenåen til Randers Fjord. (se bilag 12)

For både Gundel Bæk og Levring Bæk gør det sig gældende, at vandløbet har en generel målsætning; B1, Gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk, i det forløb, der løber tæt om de ovenfor nævnte arealer 15-2, 11,3, 11-0 og KBN 12-0. Hvor Gundel Bæk løber forbi mark KBN 10,11, er vandløbet B3 målsat, Karpefiskevand. Hovedparten af vandløbene i Silkeborg Kommune har en generel målsætning, hvor der kun tillades en svag påvirkning af det naturlige plante- og dyreliv.⁶

På bedriften er der ingen udbringningsarealer, som skrånere mere end 6 grader ned mod vandløb. Det har derfor ikke været relevant at stille vilkår til forebyggelse af afstrømning som følge af erosion. Dog er der stillet vilkår om, at der ikke må etableres afvandingsrender fra marker til eventuelle vandløb.

For generelt at sikre mod udvaskning af gødning og sprøjtemidler til vandløb og søer, er der stillet vilkår om, at der ikke må ske gødskning eller sprøjtning i en bræmme på 2 m langs naturlige eller i regionplanen højt målsatte vandløb og søer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Desuden gøres opmærksom på de generelle regler om 2 m dyrkningsfri bræmmer, jf. Vandløbslovens § 69.

Der er ingen målsatte søer i umiddelbar nærhed af ejendommen eller udbringningsarealerne.

Der er kommunens vurdering, at landbrugsdrift, herunder udspreddning af gylle i sædvanligt omfang og efter gældende regler på de vandløbs- og sønære arealer, ikke vil påvirke flora og fauna i de aktuelle vandløb og søer. Sekundære effekter som eksempelvis øget udvaskning af næringsstoffer vurderes ikke at have betydning for vandløbsmiljøet. Den ansøgte, fremtidige drift på ejendommen, og på bedriftens udbringningsarealer, vurderes ikke være i modstrid med kommune-

planens vandløbsmålsætninger og naturbeskyttelseslovens bestemmelser om beskyttede naturtyper.

– Marint opland og søopland

Ejendommen Korshøjvej 8 og alle udbringningsarealerne som indgår i ansøgningen + alternative arealer, ligger i oplandet til Randers Fjord (se bilag 13). Randers Fjord er udpeget som Natura 2000-område nr. 14 – ”Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord”, og Fuglebeskyttelsesområde nr. 2 og 15 samt Ramsarområde nr. 11 og dækker et samlet areal på 68.238 ha.

Der er ingen målsatte søer i umiddelbar nærhed af ejendommen eller udbringningsarealerne. Dog er nogle af udbringningsarealerne beliggende således, at de bl.a. via Levring Bæk, og Tange Å afvander til Tange Sø. Tange sø er målsat; basismålsætning (generel målsætning) B, badevand.

Søer med en generel målsætning (B målsætning) skal have et naturligt og alsidigt dyre- og planteliv. Generelt gælder det, at udledning af forurenende stoffer ikke må medføre ændringer af de fysiske, kemiske og biologiske forhold. Dyre- og plantelivet skal således være upåvirket eller kun svagt påvirket af ændringerne.

Randers Fjord er påvirket af for store tilledninger af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) fra oplandet, som bl.a. stimulerer væksten af plantep plankton og algebevoksninger på bundplanterne og dermed har en negativt effekt på miljøtilstanden i fjorden. Næringsstofbelastningen vanskeliggør derfor opfyldelsen af målsætningerne for fjorden. Hovedparten af næringsstofferne fra oplandet kommer i dag fra diffuse kilder, herunder især landbruget, mens bidraget fra byer og industri er blevet væsentligt reduceret via spildevandsrensning. Der er derfor stillet krav om ekstra beskyttelse for overfladevand i forhold til nitrat og fosfor i lov om husdyrgodkendelse.

- Kvælstof i relation til marint opland og søopland

Beskyttelsesniveauet for nitrat er defineret som en skærpelse af det generelle harmonikrav ud fra nitratklasserne 1-3 som er de kvælstof-følsomme områder i forhold til hav & fjord. Afhængig af udbringningsarealernes placering, vil der på bedriftsniveau blive beregnet et samlet krav til hele bedriften. Reduktionspotentialet, som ligger bag nitratklassen, er et udtryk for, hvor stor en del af kvælstoffet der bliver tilbageholdt i oplandet og derved ikke kommer ud i de danske farvande.

Da alle bedriftens udbringningsarealer (inkl. alternative arealer) har et reduktionspotentiale på 76-100 % og da alle arealer ligger udenfor nitratklasse 1-3, betragtes arealerne robuste. Silkeborg Kommune opfatter nitratklassekortværket som den nyeste viden om kvælstoftilbageholdelsespotentialet i kommunens andel af oplandet til Randers Fjord finder derfor ikke

tilstrækkeligt grundlag for, at hele eller dele af udbringningsarealet for husdyrgødning bør skifte nitratklasse som følge af lokale forhold.

Ud fra lovens antagelse om en tilbageholdelse på 76-100 % af kvælstoffet vurderes de generelle harmoniregler at være tilstrækkelige i den konkrete sag i forhold til beskyttelse af overfladevand, og der stilles derfor ikke yderligere vilkår.

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. Systemet fastlægger et referencesædskifte for alle bedriftens arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs per 1. januar 2007. For hver mark skal desuden aktivt vælges et sædskifte. Vælges samme sædskifte som referencesædskiftet i alle marker stilles ingen krav til sædskiftet i miljøgodkendelsen. Da bedriften anvender husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. § 28 stk. 3 om forhøjet harmonital 2,3 for kvægbrug, hvor mindst 2/3 af husdyrholdet er kvæg, er der helt specielle krav til sædskiftet og driftspraksis bl.a. at 70 % eller mere af udbringningsarealet skal dyrkes med roer, græs eller græsefterafgrøder. Bedriften kan derfor ikke anvende ændrede sædskifter som virkemiddel, men er bundet til et sædskifte svarende til et K12 sædskifte.

Ifølge den indsendte ansøgning viser beregning at det maksimale dyretryk, DE_{max} , er 2,3 og det reelle dyretryk, DE_{reel} for ansøgt drift, er 1,99 DE/ha.

Da DE_{reel} er mindre end eller lig DE_{max} er beskyttelsesniveauet vedrørende nitrat-overfladevand overholdt uanset, hvad de følgende udvaskningsberegninger viser. For god ordens skyld skal det dog nævnes at udvaskningsberegningen af N beregnet via Farm-N viser en udvaskning på 45,8 kg N/ha uden virkemidler (sædskifte og reduceret dyretryk) og en reel udvaskning fra det ansøgte projekt på 45 kg N/ha.

Der er altså valgt virkemidler i form af sædskifte og reduceret dyretryk, der reducerer kvælstofudvaskningen med 0,8 kg N/ha i forhold til drift uden virkemidler. Til sammenligning er N-udvaskningen i nudrift beregnet, via Farm-N, til 43,8 kg N/ha. Udvasningen stiger således med 1,2 kg N/ha i ansøgt drift i forhold til nudrift situationen. Der udvaskes altså 152,4 kg N pr. år mere fra rodzonen på ejendommens areal (127 ha) i ansøgt drift i forhold til nudrift situationen.

Det kan endvidere ud fra beregningerne i FARM-N (2005/2006 norm) udledes at N-udvaskningen fra bedriftens arealer går fra en maksimal udledning til vandmiljøet på 1337,23 kgN i nudrift til 1373,87 kgN i ansøgt drift dvs. en merbelastning på maksimalt 36,64 kgN fra de 127,21 ha udbringningsareal vedr. Korshøjvej 8, 8620 Kjellerup, til Randers Fjord. Dette er beregnet som udvaskning fra rodzonen på ud-

bringningsarealet, reduceret ift. arealernes minimale reduktionspotentialer, 76 %, hvilket svarende til worst case udvaskningen fra arealerne, der alle er beliggende i reduktionspotentialer 76-100 %, uden yderligere omsætning i vandmiljøet.

Med hensyn til totalbelastning udgør den udvaskning, som kan relateres til husdyrgødning, en noget mindre del. Ifølge tal fra bilag til Praksisnotatet fra 6/7 2009, udgør den husdyrrelaterede udvaskning maksimalt 10 kgN/ha. Potentialet for husdyrgødningsrelateret udvaskning er således kun 305,3 kgN til Randers fjord.

Det samlede opland til Randers Fjord udgør ca. 3.250.000 ha⁶ og med udbringningsareal på 127,21 ha udgør udbringningsarealerne for Korshøjvej 8, kun 0,039 % af det samlede opland til Randers Fjord. Udvasningen til Randers Fjord blev i 2005 opgjort til 4600 tons, hvilket betyder at det husdyrrelaterede bidrag fra udbringningsarealerne vedr. denne ansøgning udgør ca. 0,007 % af den samlede udvaskning til Randers Fjord. Disse andele er så små, at Silkeborg Kommune vurderer at arealerne som indgår i denne ansøgning, i sig selv ikke medvirker til forringelse af tilstanden i Randers Fjord.

- Fosfor i relation til marint opland og søoplånd

Først og fremmest beregner systemet på baggrund af "fosforkortet", hvilke dele af arealet der ligger i oplandet til kystvande i Natura 2000 områder overbelastet med fosfor. Herefter skal der under de enkelte arealer angives arealets jordbundsklasse, dræningsforhold samt hvor store dele af arealet, der har hvilke fosfortal. De dele af arealet som ligger indenfor fosforkortets opland, har jordbundsklasse 5-10, er drænedede og som har fosfortal 4-6 klassificeres i P-klasse1. De dele af arealet, der i stedet har et fosfortal på over 6 klassificeres i P-klasse3.

Fosforkortet indeholder også oplysninger om hvilke del af arealet, som ligger inde for fosforkortets opland og samtidigt er lavbundsarealer uden for okkerklasse 1. Disse dele klassificeres som P-klasse2, hvis de er drænedede/grøftede

De dele af de pågældende arealer, som ikke opfylder alle kriterierne for henholdsvis P-klasserne 1, 2 og 3, bliver klassificeret som P-klasse 0. Det vil sige, at hvis f.eks. et areal ikke er drænet, så vil det altid blive klassificeret som P-klasse 0 selvom arealet ligger inden for fosforkortet.

Det fremgår af ansøgningen for Korshøjvej 8, at der ud af de 127 ha udbringningsarealer er der 126,02 ha i P-klasse 0, 0 ha i P-klasse 1, 1,19 ha i P-klasse 2 og 0 ha i P-klasse 3 (se bilag 14).

⁶

http://www.vandognatur.dk/Emner/Vandplaner/Vandomraaderne/l_5_Randers_Fjord.htm#2

Af bilag 14 fremgår det, at 3 af udbringningsarealerne er beliggende helt eller delvist P-klasse 1 eller 3. Det drejer sig om mark, 5-1, 7-0 og 21-0. Det gælder for de upegede P-klasser at de er vejledende og da det for de pågældende arealer gælder at et eller flere af de kriterier, som skal være opfyldt for at et areal bliver omfattet af P-klasse ikke er opfyldt, arealerne er derfor blevet klassificeret som P-klasse 0.

I ansøgt drift udbringes der husdyrgødning med et totalindhold af fosfor på 3539,65 kg P. Fordelt på de 127 ha udbringningsareal, svarer dette til en tilførsel på 27,8 kg P pr. ha pr. år. I gennemsnit fjernes der 25,4 kg P gennem afgrøder ud fra det sædskifte, som ligger til grund for ansøgningen. Der er altså et P-overskud på 2,4 kg P pr. ha pr. år. I forhold til de generelle afskæringskriterier tilføres der i alt 813,9 kg P mindre pr. år end den maksimale fosfortilførsel efter de generelle afskæringskrav.

Da den udbragte mængde fosfor på markerne er større end de mængder, som fjernes gennem afgrøder, er der vha. projektilpasninger, nået på et fosforoverskud på 2,4 kg P pr. ha pr. år.

Af hensyn til tilstanden i søerne i Silkeborg Kommune, har kommunen fokus på, at der opnås tilnærmelsesvis fosforbalance. Dette har i den konkrete sag ført til, at der er foretaget projektilpasninger i form af en korrektion i g P/FE fra 4,6 til 4,2 g P/FE (type 2 korrektion). Ved korrektionen beregnes fosforindholdet ud fra de faktiske forhold på ejendommen. Der er derfor sat vilkår til niveauet for korrektionen. Forudsætning for aktuelle fodermængde, mælkeydelse og proteinprocenten i mælk fremgår af bilag 5. Korrektionen af fosforindhold i husdyrgødning beregnes ud fra standardforudsætninger for husdyrgødningsproduktion med udgangspunkt i 2006/2007 jf. godkendelsesvejledningen "Tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug". Korrektionsmetoden er beskrevet i Plantedirektoratets vejledning om gødsknings- og harmoniregler.

Korrektionsfaktoren er bestemmende for, hvor meget fosfor der vil være i husdyrgødningen til udbringning. Ved anvendelse af en begrænset mængde fosfor pr. FE (4,2 g P/FE), i forhold til normen på 4,6 g P/FE, er der beregnet en korrektionsfaktor på 0,87. Korrektionsfaktoren er den faktor man ganger fosforindholdet i husdyrgødningen med – således fosformængden i den samlede gødningsmængde reduceres. Da der er metodefrihed, stilles der kun vilkår til korrektionsfaktoren og ikke til overholdelse af forudsætningen om 4,2 g P/FE. Efter korrektionen er det i ansøgningssystemet beregnet, at fosforoverskuddet vil være 2,4 kg P/ha/år.

Der er derfor sat vilkår til korrektionsfaktoren på 0,87 samt til at korrektionen skal gælde for samtlige malkekøer på ejendommen. Der er endvidere sat krav til dokumentationen af

Type 2 korrektionen. Dokumentation skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar det efterfølgende år. Dokumentationen kan f.eks. være, foderkontrol, ajourførte foderplaner eller afregninger fra mejeri eller lignende.

I forbindelse med vurderingen af de alternative arealer er der, som for de øvrige udbringningsarealer, sket en nærmere vurdering i forhold til fosfor. Det er i den forbindelse beregnet at der i den ansøgte drift produceres 14,09 kgP/DE i kvæggyllen. For overført husdyrgødning må der kun udbringes 1,4 DE/ha. Dvs. at der pr. ha alternative arealer maksimalt vil blive udbragt 19,73 kgP/ha. For de sædskifter der er relevante for den konkrete ansøgningen gør det sig gældende, at de alle fjerner mere end 19,73 kgP/ha.

Silkeborg Kommune, har derfor vurderet at projektet, med anvendelse af Type 2 korrektionerne og det ansøgte sædskifte, ikke indebærer nogle risici med hensyn til tab af fosfor fra markarealer. Silkeborg Kommune vurderer desuden, at der med de stillede vilkår om bl.a. randzoner omkring vandløb og § 3-områder er taget de relevante forholdsregler til forebyggelse af tab gennem overfladeafstrømning med jord.

- Internationale naturbeskyttelsesområder – vandområder

Fuglebeskyttelsesdirektivet fra 1979 og habitatdirektivet fra 1992 indeholder fælles EU-regler for naturbeskyttelse. Direktiverne pålægger bl.a. medlemslandene at udpege og beskytte levesteder og rasteområder for fugle og beskytte truede naturtyper og plante- og dyrearter, hhv. fuglebeskyttelses- og habitatområder (samlet betegnet som internationale naturbeskyttelsesområder eller Natura2000-områder).

Direktiverne fastsætter et overordnet mål for at sikre eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for naturtyper, dyre- og plantearter. Danmark er forpligtet til at sikre, at der ikke sker en forringelse af status i de udpegede områder og til at iværksætte, hvad der er nødvendigt for at opnå de fastsatte mål.

- EF-fuglebeskyttelsesområderne er områder, der har til formål at beskytte og forbedre levevilkårene for de vilde fuglearter i EU.
- Ramsarområder er vådområder med rigt fugleliv og så mange vandfugle, at de har international betydning. Områderne er indeholdt i EF-fuglebeskyttelsesområderne.
- EF-habitatområder er områder, der er udpeget på baggrund af naturtyper og arter, som er af betydning for EU.

Tilladelser til aktiviteter i eller udenfor internationale naturbeskyttelsesområder må ikke kunne forringe områdets naturtyper og levestederne for arterne eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget

for. I Ramsarområder skal beskyttelsen af områderne tillige fremmes.

Derfor er Silkeborg Kommune internationalt forpligtet til at beskytte og bevare plante- og dyrearter, levesteder for plante- og dyrearter, samt naturtyper af international værdi. Udpegningsgrundlag opdateres som udgangspunkt hvert 6. år og kan ses på www.blst.dk.

I de to forudgående afsnit er der redegjort for, at Silkeborg Kommune vurderer, at der ikke er risiko for, at projektet *i sig selv* vil have en negativ effekt på marine områder og søområder, herunder marine områder, som er omfattet Habitatdirektivet, eller som er EU-fuglebeskyttelsesområde eller Ramsarområde.

Herudover er det relevant at vurdere, om projektet *i kumulation* med andre projekter eventuelt kunne have en negativ effekt fra kvælstofudvaskning til marine Natura 2000-områder. Silkeborg Kommune vurderer, at den kumulative effekt ikke kan tillægges vægt i det konkrete projekt med henvisning til nitratklassekortværket, herunder kvælstofreduktionspotentialet på 76-100 %.

Jf. habitatbekendtgørelsen⁷ er det med baggrund i ovenstående vurderet, at udvidelsen ikke vil forringe områdets naturtyper og levestederne for arterne eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter som de internationale naturbeskyttelsesområder er udpeget på baggrund af. Kommunen har dermed vurderet, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-områderne væsentligt, og der er derfor ikke foretaget en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Vurderingen er lavet på baggrund af den viden og de beregningsmetoder, kommunen har på området.

Når Vand- og Natura 2000 planerne foreligger, og de ekstra nødvendige undersøgelser er gennemført, kan Silkeborg Kommune foretage en vurdering af, om det er nødvendigt at reducere markoverskuddet yderligere for at undgå, at projektet er til skade for habitatområdet. Dette kan gøres ved, at kommunen tager projektet op til revurdering efter husdyrgodkendelseslovens § 40 og meddeler de nødvendige påbud om reduktion af næringsstofudledningen.

Natur

- Arealstatus

⁷ Bekendtgørelse nr. 408 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter af 1. maj 2007

Ejendommen, Korshøjvej 8, er beliggende i landzone, og i område, som i Silkeborg Kommuneplan 2009-2020 (fremover - kommuneplan) er udpeget som jordbrugsområde. Det er Silkeborg Kommunes ønske at de udpegede jordbrugsområder så vidt muligt skal forblive i jordbrugsdrift. Hverken ejendommen eller udbringningsarealerne er beliggende indenfor område af særlig landskabelig interesse, ej heller i skovområde, i område hvor skovrejsning er uønsket eller i skovrejsningsområde.

- Spredningskorridorer

Jf. Kommuneplanen skal udpegningskorridorer skabe og opretholde ubrudte og så vidt muligt uforstyrrede natursammenhænge uden væsentlige spærringer. Spredningskorridorerne er udpeget primært med tanke på større pattedyr som odder, grævling og mårdyr, men vil også kunne opfylde en lang række mindre krævende arters behov for naturindhold og natursammenhænge⁸.

Afhængig af særlige arters spredningsbehov kan læhegn med 'fodpose', ekstensivt drevne landbrugsarealer samt etablering af vandhuller og dyrkningsfrie bræmmer langs vandløb medvirke til forbedring af særlige arters spredningsmuligheder i landskabet.

En del af udbringningsarealerne ligger således at der langs dem er udpegede spredningskorridorer. Det vurderes i dette tilfælde, at almindelig landbrugsdrift ikke vil påvirke de udpegede spredningskorridorer i væsentlig negativ retning, idet der ikke er nogen formodning om driftsmæssige ændringer, som forringer eller forbedrer forholdene med hensyn til spredning af flora og fauna.

- Beskyttede sten- og jorddiger

Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linieformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer.

Der er registeret, et efter Museumslovens § 29a beskyttet dige, langs den vestlige side af mark 7-0. Digerne må ikke ændres eller fjernes uden kommunens tilladelse.

- Fredede fortidsminder

Der er ikke registret gravhøje på eller ved udspretningsarealerne, der gøres dog opmærksom på, at der i henhold til § 29f i Museumsloven ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) på gravhøje og inden for en afstand af 2 m fra dem. Jf. § 18 i Lov om naturbeskyttelse må der endvidere ikke etableres ny beplantning eller foretages lignende ændring i tilstanden af arealet inden for 100 meters afstand fra gravhøje, medmindre Kommunen meddeler dispensation hertil.

- Beskyttede naturtyper i relation til generelle ammoniakvilkår for anlæg

Hovedreglen, med den nye miljøgodkendelsesordning, er, at der i kraft af den generelle reduktion af ammoniaktabet og etablering af bufferzoner om udpegede naturområder (§ 7 arealer), er taget det nødvendige hensyn til naturområder. På det vedlagte kortbilag nr. 11 fremgår det, hvilke naturtyper der er nær bedriften og udbringningsarealerne er registreret efter § 7.

Udvidelsen medfører en meremission fra anlægget på 287,62 kg N/år, således at den samlede emission bliver i alt på 2025,29 kg N/år. Heraf stammer 1139 kg N/år fra stalde, hvor der ikke sker ændringer, 375,37 kg N/år fra stalde med ændringer og 397,23 kg N/år fra lagre af flydende husdyrgødning og 113,69 kg N/år fra lagre af fast husdyrgødning. I ansøgningsystemet er det beregnet, at den samlede emission er 98 kg N/år, mindre end lovens minimumskrav på 20 % (2008) reduktion af ammoniakfordampningen i forhold til referencen. Det generelle krav om 20 % reduktion er med andre ord "overopfyldt" med 98 kg N/år.

Reduktionen er opnået ved anvendelse af skraber i eksisterende og ny kostald og der er i overensstemmelse hermed stillet vilkår herom. Ved etablering af skrabeanlæg i den eksisterende og ny kostald (stald 1.1.1 og 1.1.2.) med spalter reduceres ammoniakfordampningen i forhold til referencestaldsystemet. Med udgangspunkt i farmtesten "Emission af ammoniak og drivhusgasser fra naturligt ventilerede kvægstalde" er emissionen målt med skrabeanlæg 6 gange dagligt. Denne frekvens gav en reduktion i ammoniak fra 0,04 kg/ko/dag ved alm. spaltegulv med bagskyl, og en reduktion i ammoniak på 0,03 kg/ko/dag ved samme gulv, skrabet 6 gange dagligt, dvs. 25 % effekt. Kommunen vurderer derfor at ved vilkår til skrab hvor der skrubes minimum hver 2. time, altså hyppigere end i testen, vil den ansøgte effekt på 20 % være opfyldt.

Endvidere er der både i nu- og ansøgt drift en andel udegående dyr, da denne andel af husdyrproduktionen i de pågældende måneder ikke bliver medregnet i lugt- og ammoniakemissionen, er der sat vilkår om at disse dyr i ansøgt drift skal være udegående i de pågældende perioder.

⁸ Silkeborg Kommuneplan 2009-2020

Der er lavet beregninger på natur, resultatet af beregningerne kan ses på bilag 9.

- Beskyttede naturtyper i relation til geografisk specifikke ammoniakvilkår for anlæg

Ejendommen ligger mere end 1000 m fra nærmeste § 7-område, dvs. udenfor bufferzone I og II. I henhold til de generelle afskæringskriterier er der derfor ikke foretaget vurderinger af, om der er andre ejendomme i området, som kunne give en kumulativ virkning med hensyn til ammoniakdeposition.

§ 7 beskyttet natur (se bilag 10)

Nærmeste § 7 område, er beliggende i Viborg Kommune. Området er beliggende ca. 1300 m nordvest for Korshøjvej 8, det drejer sig om moseområdet Markselmose, som er beliggende i forbindelse med Almind Hede. Der er i forbindelse med sagsbehandlingen sket høring af Viborg Kommune.

Viborg Kommune svarede, pr. mail d. 28.01.2010 følgende;

"§ 7 arealet ligger mere end 1000 meter væk fra ejendommen og den beregnede merdeposition er beregnet til at være under 0,01 KgN/ha. Husdyrlovens afskæringskriterier er dermed overholdt og Viborg Kommune har på den baggrund ingen bemærkninger.

Evt. udbringningsarealer inden for 1000 meter fra § 7 arealet skal selv sagt overholde de særlige regler beskrevet i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 24."

Nærmeste § 7, som er beliggende i Silkeborg Kommune, er beliggende ca. 3 km øst for Korshøjvej 8, det er Silkeborg Kommunes vurdering at det pågældende naturområde ikke vil blive påvirket af udvidelsen på Korshøjvej 8.

§ 3 beskyttet natur (bilag 11)

Der er ikke § 3 beskyttet natur eller skov indenfor 300 m i forhold til ejendommen. Nærmeste § 3 beskyttede naturområde er beliggende ca. 300 m vest for ejendommen, det drejer sig om moseområdet Torsø Mose, området er beliggende delvist i Silkeborg Kommune og delvist i Viborg Kommune.

Torsø Mose er et tørre B-målsat moseområde. Mosen er tørlagt og afgravet, men de tilbageværende tørvebalker viser, at der oprindeligt har været højmoser på en del af arealet. Området har ændret karakter efter afvandingen/afgravningen og fremstår nu som meget tilgroet.

I området, hvor der har været gravet tørv er mosen domineret af blåtop og lysesiv. I mosekanten, hvor der stadig er lidt tørv tilbage er birk dominerende. Ved besigtigelse er fundet dunbirk, blåtop, mosebølle, hedelyng, krybhvene, smalbladet kæruld, tue kæruld, gråpil, lysesiv, trådsiv, almindelig star, al-

mindelig sumpstrå, lyngsnerre, mosebunke, sphagnum sp., bredbladet mangeløv, stor nælde, hindbær almindelig røn m.fl.

I ansøgningssystemet er der udført en særskilt beregning, som viser, at der vil være en merdeposition i mosen på 0,09 kg N/ha/år som følge af udvidelsen. Da de mest følsomme dele af mosen ligger ca. 500 meter sydvest for ejendommen er det Silkeborg Kommunes vurdering at området ikke vil blive påvirket væsentligt af udvidelsen.

Baggrundsbelastningen i Silkeborg Kommune er 18,5 kg N/ha. Den samlede belastningen ligger over tålegrænsen for tørvemoser, men da der er tale om en meget tilgroet og drænet mose med meget få fragmenter af fin natur vurderes den aktuelle naturværdi at være lav og tålegrænsen fastsættes tilsvarende højt. Udvidelsen vurderes således ikke at medføre væsentlige ændringer i moseområdet.

Vandhuller (se bilag 11)

Der findes 3-4 vandhuller ca. 500-1000 meter fra husdyrbrug. Disse vandhuller er omgivet af intensivt dyrkede arealer og alle forventes at have et meget begrænset naturindhold og de vil i nogen grad være påvirkede med næringsstoffer fra de omkringliggende landbrugsarealer.

Der er ikke lavet beregning af ammoniakdepositionen på de forekommende § 3 vandhuller, da det vurderes at markbidraget ved alm. udvaskning til disse har en væsentligt større kvælstof belastning af søen end depositionen fra anlægget vil give anledning til. Det er derfor kommunens vurdering at ammoniakfordampningen fra udvidelsen ikke vil medføre en ændring af tilstanden for disse vandhuller.

- Beskyttede naturtyper i relation markdrift

Naturområder (søer, vandløb, heder, moser og lignende, strandenge og strandsumpe, ferske enge og overdrev), der er beskyttede i henhold til § 3 i Lov om naturbeskyttelse må generelt ikke tilføres gødningsstoffer.

Ferske enge og overdrev må dog anvendes som før lovens ikrafttræden i 1992. Det vil sige at driften af arealerne ikke må intensiveres i forhold til årene før 1992. Dette indebærer bl.a. at de 2 naturtyper højst må tilføres samme mængde gødning som i perioden op til 1992. Naturenge og overdrev vil normalt slet ikke eller kun i beskedent omfang blive tilført gødningsstoffer.

For natur i forhold til udbringningsarealer se bilag 7 og 12.

Mark 12-0 er anmeldt som naturareal med 15 års genopdyrkningsret. Såfremt arealet skal inddrages som udspretningsareal skal der indgives skriftlig meddelelse til kommunen om, at arealernes status som naturarealer med genopdyrkningsret skal ændres til areal i omdrift. Ansøger (ansøgers konsulent) er pr. mail d. 12.01.2010, gjort opmærksom herpå.

Der er ikke registret § 3 naturtyper indenfor udbringningsarealet. Dog er der et par arealer som er beliggende i tæt forbindelse med beskyttet natur. Det drejer sig bl.a. om mark 7-0 og det alternative areal KBN 5-0, som grænser op mod det ovenfor nævnte moseområde, Torsø Mose.

Mark 10-0 og 10-4 grænser op mod et mindre moseområde. Markerne 10-3, 10-5 og 12-0 grænser alle op til det B1 mål-satte vandløb (Gyde- og yngel opvækstområde for laksefisk), Levring Bæk. Som er nærmere beskrevet under afsnittet Overfladevand. For at sikre mod en randpåvirkning er der stillet vilkår om overholdelse af en 2 m bræmme langs disse beskyttede naturområder, hvor der ikke må sprøjtes eller udbringes husdyrgødning eller handelsgødning.

Der er kun ganske lidt udbringningsareal samt alternativ areal beliggende inden for 1000 m i forhold til § 7-områder, der gøres for god ordens skyld opmærksom på at der er generelle regler om nedfældning af gylle på græs og sort jord samt anvendelse af slæbeslanger i andre afgrøder. Under den forudsætning vurderer Silkeborg Kommune ikke, at udbringning af husdyrgødning til markarealer giver risiko for ammoniakfordampning til § 7-områder.

På baggrund af ansøgningen vurderes udvidelsen ikke at indebære væsentlige ændringer i markdriften. Markdrift i form af omlægning, gødskning, behandling med plantebeskyttelsesmidler og andre jordbrugsaktiviteter antages derfor ikke at give anledning til øget påvirkning af områdets beskyttede naturtyper.

- *Internationale naturbeskyttelsesområder – terrestrisk natur, påvirkning fra anlæg og markdrift*

Anlæg

Anlægget Korshøjvej 8 ligger ca. 3 km øst for nærmeste EF-Habitatområde, det drejer sig om Habitatområde nr. 35 Hald Ege, Stanghede og Dollerup Bakker, som er beliggende i Viborg Kommune. Nærmeste EF-habitat-område, beliggende i Silkeborg Kommune, er Habitatområde nr. 36 Nipgård Sø. Ejendommen er beliggende ca. 5,8 km nord øst for dette område.

Depositions beregningen for Torsø Mose, 300 m vest for ejendommen, er 0,09 kgN/ha/år, og det vurderes derfor at ammoniakfordampningen fra bedriftens stalde og gylletanke, samt udbringningsarealer, ikke medføre nogen målbar stigning i deposition på de ovenfor nævnte internationale naturbeskyttelsesområder, da ammoniakdeposition aftager eksponentielt med afstand fra punktkilden. Ammoniaktabet fra bedriften vil derfor ikke bidrage til målbar merbelastning af andre habitatområder eller internationale naturbeskyttelsesområder.

Arealer (se bilag 12):

Ingen af bedriftens udbringnings arealer eller alternative arealer ligger indenfor områder, der er udpeget som internationale naturbeskyttelsesområder.

Dog er mark 21-0 er beliggende ca. 350 m øst for EF- Habitatområdet Nipgård Sø.

Udpegningen dækker Nipgård Sø (30 ha) og ca. 20 ha af det omgivende landareal. Søen er lavvandet med sandbund og er delvist omkranset af elleskov. Der er ikke noget tilløb, og oplandet til søen er meget lille, men består af intensivt dyrkede landbrugsarealer. Afløbet, der i lange perioder er tørlagt, løber til Åresvad Å og derfra videre i Karup Å.

Søen er udpeget på baggrund af den veludviklede under-vandsvegetation. På lavt vand forekommer planter som strandbo, søpryd og svømmende sumpskærm, og på dybere vand findes en række langskudsplanter som aks-tusindblad og vandpest. Derfor kategoriseres søen som en overgangstype mellem en ret næringsfattig sø med små amfibiske planter ved bredden og en næringsrig sø med flydeplanter eller store vandaks. Søen har tidligere været en klarvandet lobeliesø, men arter som sortgrøn brasenføde og tvepibet lobelie er ikke set siden 1974.

Udvaskning af næringsalte fra intensivt dyrkede marker i søens opland antages at udgøre en trussel. Luftbåren kvælstof-forurening kan endvidere udgøre en trussel mod både sø og elleskov.⁹

Mark 21-0 udgør et areal på ca. 3,25 ha og er beliggende øst for udpegningen. Det fremgår af beskrivelsen af området at ammoniakdeposition i naturområdet udgør en trussel mod opretholdelse af det ønskede naturindhold og de internationaleforpligtigelser som ligger til grunde for udpegningen af Habitatområdet. Der er for at begrænse ammoniakfordampningen ved udbringning af gylle, derfor stillet vilkår om, at der ved udbringning af gylle på sort jord, vårsæd og græs skal ske nedfældning af gyllen på mark 21-0. Således vurderes det at der er taget de nødvendige hensyn til Habitatområdet, se i forhold til markens placering 350 m øst for Nipgård Sø.

Øvrige udbringningsarealer ligger over 2,5 km øst for EF- Habitatområdet Hald Ege, Stanghede og Dollerup Bakker. Ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning vurderes pga. afstanden ikke at kunne påvirke området i negativ retning.

Ammoniakfordampning som følge af det ansøgte projekt (anlæg og arealer) fra kvægbedriften vurderes jf. habitatbekendtgørelsen derfor ikke at indebærer forringelser af naturtyperne

⁹ Vand- og naturplaner, Miljøministeriet

og levestederne for arterne i området eller medfører forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, der er udpegningsgrundlag for internationale naturbeskyttelsesområder. Kommunen har dermed vurderet, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-områderne væsentligt, og der er derfor ikke foretaget en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for de nævnte områder. Vurderingen er lavet på baggrund af den viden og de beregningsmetoder kommunen har på området.

Artsfredninger, rødlistearter og Bilag IV-arter

- Bilag IV-arter

I habitatdirektivets Bilag IV er opført en række arter, som skal ydes streng beskyttelse overalt i deres naturlige udbredelsesområde, også uden for de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, at yngre- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets arealer er kommunen ikke bekendt med forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor eller bilag IV-arter.

En række dyr, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring landbruget. På baggrund af "Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007, Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt kommunens øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at det kan være arter som odder, spidsnudet frø, løgfrø, stor vandsalamander og langøret flagermus.

Da der ikke sker nogen ændringer i markdriften i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse, og da der i øvrigt ikke vurderes at være en væsentlig påvirkning fra den eksisterende markdrift, vurderer Silkeborg Kommune, at de nævnte arter ikke påvirkes.

Det vurderes, at udvidelsen kun vil påvirke Bilag I og IV-arterne negativt ved alvorlige uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødningen (f.eks. udslip fra gylletanke). Der er i den forbindelse stillet vilkår, således at dette ikke skulle kunne ske. Omvendt vurderes det, at lovlig håndtering af husdyrgødning indenfor udspretningsområdet ikke vil have nogen negativ effekt på arterne.

Silkeborg Kommune vurderer, at udvidelsen af bedriften ikke giver anledning til fastsættelse af specielle retningslinjer for naturbeskyttelse. Udvidelsen vurderes samlet ikke at være i strid med kommuneplanens retningslinjer for naturbeskyttelse.

- Samlet vurdering natur

Silkeborg Kommune har samlet vurderet,

- at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper såvel i som udenfor NATURA 2000-områder, og
- at det på baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse må antages, at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for truede plante- og dyrearter.¹⁰

Mangler i vurderingsgrundlaget

Miljøgodkendelsen og vurderingerne bygger på:

- Oplysninger, der er modtaget fra ansøger og dennes konsulent
- Kommunens egne oplysninger om områdets natur- og miljøforhold
- Områdets sårbarhed over for påvirkninger fra bedriften
- Kommuneplanens målsætninger og retningslinjer

Der er lagt vægt på, at merbelastningen fra det konkrete projekt på de undersøgte natur-, vand- og grundvandsområder enten ikke optræder, reduceres eller er ubetydelig. Kommunen finder det derfor ikke påkrævet eller relevant at uddybe dokumentationen af kumulative forhold som fx udvikling i dyretæthed i de bedømte områder.

I 2010 vedtages statslige vandplaner med miljømål for overfladevand og grundvand og indsatsprogrammer for den indsats, der skal til for at opfylde miljømålene i 2015. På den baggrund udarbejder kommunalbestyrelsen en handleplan, hvori det konkretiseres, hvorledes indsatsen skal ske i den enkelte kommune.

Sammenfattende gælder for udvidelsen, at kommunen vurderer, at der ikke er væsentlige mangler i de foreliggende oplysninger, og som kan forventes at føre til et andet resultat, og at alle afgørende miljø- og naturpåvirkninger indgår i vurderingen af dyreholdet.

¹⁰ Jf. Skov- og Naturstyrelsens rødliste og habitatdirektivets lister med sårbare og beskyttelseskrævende arter.

Miljøteknisk beskrivelse

Følgende afsnit er baseret på oplysninger fra ansøger og angiver således, sammen med relevante kort-bilag forudsætningerne for afgørelsen.

Oplysninger om ansøger og ejerforhold

Navn: Henrik Hedegaard
Adresse: Korshøjvej 8, Demstrup, 8620 Kjellerup
Telefon: 86668094
Mobil: 40569623

Opstart af anlægsarbejder: 010510
Byggeri forventes afsluttet: 011114
Driftsstart staldanlæg: 010515

Beskrivelse af datoerne

Ansøger ønsker selv at bygge og opformeringen af besætningen foregår også med egne dyr. Ansøger vil derfor gerne have 5 år til at udføre projektet, som sker i etaper med plansiloer først, derefter udvidelsen af kostalden og endelig skal besætningen opformeres.

Oplysninger om ejendommens placering

Bygninger

Situationsplan og beskrivelse findes i bilag 1.

Den nuværende kostald ønskes forlænget med 27 m mod nord. De eksisterende plansiloer ønskes forlænget mod nord med også ca. 27 m, sådan at siloarealet udvides med ca. 1000 m². Endelig ønskes opført et nyt befæstet areal nord for gylletankene samt en mød-dingplads mellem forlængelsen af ensilagepladerne og stalden.

Der ændres ikke i de øvrige bygninger.

Landskabelige hensyn

Generelle afstandskrav	
	Faktisk afstand Fra nærmeste stald
Afstandsforhold fra ejendommen til nærmeste naboer (krav):	
Nærmeste nabo ift. udvidelse (krav 50 m)* (korteste afstand fra stald med udvidelse)	79.9 m
Nærmeste nabo, uden landbrugspligt*	79,0 m
Byzone*	1534 m
Samlet bebyggelse i landzone*	1534 m
Afstandsforhold fra nyetablerede stald- ning/gyllebeholder/ensilageplads (krav)**	
Ikke almene vandindvindingsanlæg (25 m)	Ok (boring DGU arkivnr.: 66.1441)
Almene vandindvindingsanlæg (50 m)	Ok I/S Sjørsløv-Demstrup Vandforsyning, Nørrevangsvej 399,

	Dematrup, 8620 Kjellerup
Vandløb (herunder dræn) og søer (15 m)	Ok
Offentlig vej / privat fællesvej (15 m)	Ok
Levnedsmiddelvirksomhed (25 m)	Ok
Beboelse samme ejendom (15 m) ^{***}	Ingen
Naboskel (30 m)	Ok

*Afstandskravet beregnes af www.husdyrgodkendelse.dk

*) Husdyrlovens § 6.

***) Husdyrlovens § 8.

***) Ensilageopbevaring undtaget. Husdyrlovens § 8, stk. 2.

Anlægget er placeret på lokalmiljøkortet.

Udspretningsarealerne berøres kun ganske lidt af udpegninger for lavbund. Der er ca. 1145 m til Markskelmosen (højmosen). Udspretningsarealerne ligger i et fosforfølsomt område. Der er ikke i øvrigt fundet relevante udpegninger i nærheden af anlægget. Hovedparten af markerne afvander til Vedsø og resten til Tange Sø.

Lysforhold

Der er udendørs lys ved mælketank og maskinhus. Der er lys i staldene efter behov.

Der er enten langt til, eller god afskærmning, til naboerne, som ikke forventes generet af lys fra ejendommen her.

Husdyrgødning

Opbevaringskapacitet for gylle

	Anlægsnummer, jf. ansøgningen	Opført	Sidst kontrolleret	Størrelse m ³	Lagerandel %
Gylletank	1.1.7.	1979	2008	300	7
Gylletank	1.1.8.	1991	2003	1346	32
Gylletank	1.1.9.	2006	-	1987	48
Gyllekanaler (gammel + ny kostald)	1.1.10	?	-	570	13
Kapacitet i alt				4203	100

Opbevaringskapacitet for dybstrøelse

Kom. Mødding/ensilageplads	1.1.11.	-	-	100 m ²	100
----------------------------	---------	---	---	--------------------	-----

Årlig produktion af husdyrgødning til gyllebeholder efter udvidelsen

Der produceres årligt ca. 3490 m³ gylle fra kvæg inkl. drikkevandsspild og vaskevand (jf. kapacitetserklæring), der ledes til gyllebeholder. Derudover er der overfladevand fra 100 m² møddingsplads som giver 70 m³ (beregnet 100 m² x 0,7 m³/m²) overfladevand tilledt gyllebeholderen, i alt 3540 m³.

Opbevaringskapaciteten kan beregnes til 14 mdr. i gylletankene.

Der opbevares og anvendes ikke husdyrgødning fra andre ejendomme samt udspreddes slam eller andet affald.

Årlig produktion af husdyrgødning af dybstrøelse

Der produceres årligt 222 tons dybstrøelse fra kvæg, der placeres på møddingplads.

Opbevaringskapaciteten for dybstrøelse er opgjort til ca. 200 m³. Møddingpladsen etableres med afløb til gyllebeholderen.

BAT-redegørelse - gylleopbevaring

For gylletankene gælder, at der er tale om:

- stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- beholderens bund og vægge er tætte
- der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- der føres logbog over flydelaget og beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen

BAT-redegørelse dybstrøelsesopbevaring

Der bliver kun dybstrøelse fra småkalve og kælvningsbokse og sygestier tilbage når ansøgt drift er fuldt gennemført. Der er derfor tale om små mængder. Dybstrøelsen bliver udmuget jævnlige, hvorfor det p.t. er vanskeligt at undgå mellemlager. Dybstrøelsen opbevares på møddingplads med afløb til gyllebeholder, se bilag 3.

BAT-redegørelse udbringning

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage),
- udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspredere til gylle),
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur,
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- og krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,
- krav til efterafgrøder

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Maskinstation udbringer gyllen. Gyllen køres ud med gyllevogn med slæbeslanger eller nedfælder og kran.

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder og/eller nedfældes i sort jord, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne. Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal.

Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage.

Uanset om det er et økologisk landbrug eller et konventionelt forbruges der mindre kvælstof end den økonomisk optimale mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering i sædskiftet og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

Foder

Opbevaring af foder og ensilage

Der opbevares i nudriften 2500 m³ ensilage i markstakke og plansilo samt ca. 300 hkg kraftfoder på gulvet i maskinhuset. Halm opbevares i halmlade eller stald. I ansøgt drift etableres siloplads til en stor del af ensilagen.

BAT-redegørelse

Der udarbejdes løbende foderplaner efter de nyeste normer og viden på området. Der er i den anledning særlig opmærksomhed på fosfor- og råproteinindholdet i foderet som søges minimeret mest muligt, dog naturligvis under hensyntagen til dyrenes velfærd og produktion.

Harmoniregler

Landbrugsjord til rådighed	
	Ansøgt
Ejet + forpagtet*	127,21 ha
Aftale	0 ha
I alt	127,21 ha

*forpagtede ejes af:

Ejgil Nielsen, Søndergårdsvej 7, 8620 Kjellerup
 Inger Hedegaard, Korshøjvej 6, 8620 Kjellerup
 Hans Jørgen Graversen, Gl. Skolevej 38, 8620 Kjellerup
 Inge og Anders Hedegaard, Rosenborgvej 6, 8620 Kjellerup
 Kuno Danielsen, Korshøjvej 4, 8620 Kjellerup

Harmoniarealet

Ejendommens produktion af husdyrgødning er på 258,72 DE, der afsættes 14,98 DE ved afgræsning. Marknr. 8-2 og 13-2 på henholdsvis 0,92 ha og 3,60 ha er kun til afgræsning. Mark nr. 13-2 ejes af Britta Andersen og Morten Færch, Hestehaugen 21, 8520 Kjellerup.

Transportvejene fremgår af bilag 4.

Med et samlet udbringningsareal på 127,21 og et dyrehold på 258,72 DE hvoraf ca. 14,98 DE afsættes ved afgræsning, er harmonitallet beregnet til 1,99 DE/ha.

Der modtages ikke slam eller andet affald til udspredning på udbringningsarealet.

Bedriftens indretning og drift

Staldanlæg

Se oversigt over indretningen på bilag 1 og 1b.

BAT- redegørelse staldanlæg

Den nuværende kostald forlænges og der bygges ny plansilo. Den nuværende kostald er en sengestald med spalter og rundskyl/bagskyl. Forlængelsen sker med samme staldsystem. Da der kun er tale om en beskeden udvidelse og forlængelse af stalden er der kun økonomi i at udbygge med det samme staldsystem. Der etableres skraber med robot i hele kostalden.

Ansøger har undersøgt muligheder for at forsure gyllen.

Et forsøringsanlæg til 250 DE koster ca. 550.000 kr. til et kvægbrug. Der er to gyllebeholdere uden problemer med flydelag. Efter forsuring må påregnes min. Teltoverdækning af den største tank på ca. 2000 m³. Pris 170.000 kr. Der skal altså investeres i alt 720.000 kr.. Hertil kommer omkostninger til installation m.m. på ca. 100.000 kr. som dog nogenlunde opvejes af omkostningen til indkøb af skraber som er det alternativ, der regnes på i forhold til ammoniakfordampning uden syretilsætning.

Der forventes en afskrivningstid på 15 år og den årlige ydelse for et obligationslån før skat er ca. 70.000 kr. En afskrivningstid på 15 år for en teltoverdækning er nok i overkanten.

Der skal bruges 5-7 kg syre/m³ gylle = 2671 m³ * 6 kg/m³ * 2 kr/kg = 32.000 kr/år.

Der skal bruges ekstra ca. 2671 kwh * 0,82 kr/kwh = 2200 kr/år og en serviceaftale til 6.000 kr/år. Her er ikke medtaget omkostninger til vedligehold.

Den årlige omkostning bliver på ca. 110.000 kr + vedligehold.

Ansøger udspreder gylle på egne marker med et sædvanlig kvægbrugssædskifte og der er derfor kun en begrænset merværdi af den forsurede gylle i marken.

Hvis der regnes med 50 % majs og 50 % græs i sædskiftet og at gyllen slangeudlægges til 2/3 af græsset i foråret er det her, der vil være en gevinst i form af mindre fordampning af N fra den slangeudlagte gylle. Det koster ca. 5 kr/t mere at nedfælde gylle end at

slangeudlægge det. $2671 \text{ m}^3 \text{ gylle} * 5 \text{ kr/t} = 13355 \text{ kr}$, men da nedfældning gøres obligatorisk på sort jord og græs fra 2011 er besparelsen kun ganske kortvarig og i øvrigt kun aktuel udenfor bufferzonerne.

Der er også en ekstragevinst ved at slangeudlægge forsuret gylle frem for alm. Gylle i form af en mindre ammoniakfordampning i marken på ca. 250 kg N. Pga. af det generelle nedfældningskrav er denne gevinst dog også kortvarig.

Anlægget fordamper 1935 kg N i ammoniak uden forsuring.

Anlægget fordamper 1489 kg N i ammoniak med forsuring af gyllen fra køerne. Her er regnet med køer på stald hele tiden. I praksis er de på græs i sommerhalvåret en del af døgnnet og det betyder, at virkningen af forsuringsanlægget overvurderes lidt. Det er ikke muligt at forsure gyllen fra kviestaldene pga. staldenes alder og beliggenhed; i øvrigt er kvierne på græs i sommerhalvåret.

Det er en forskel på 446 kg N. Reelt vil den være mindre. De 446 kg N repræsenterer en værdi på ca. $6 \text{ kr/kg} = 2700 \text{ kr}$. eller mere sandsynligt en afgrødemerværdi på ca. 4000 kr. - fordi afgrøderne i DK generelt er underforsynede med N. Der kan også spares den normale svovlgødskning af markerne ($127 \text{ ha} * 20 \text{ kg svovl/ha} * 3 \text{ kr/kg svovl}$) = 7600 kr.

Årlig omkostning er 110.000 – værdi af ekstra afgrøder på 4000 kr. – sparet svovl til markerne på 7600 kr. = 98 400 kr. som det koster at fjerne fordampningen på 446 kg N fra anlægget = min. 221 kr/kg N, nok snarere ca. 250 kr/kg N.

På denne baggrund er forsuring fravalgt.

Kvierne opstaldes i samme system som fortsætter uændret. Kvierne opstaldes i forskellige dele af de ældre bygninger og der er derfor ikke samme mulighed for at skrabe spalterne som i kostalden. I øvrigt er kvierne på græs i sommerhalvåret hvor ammoniakfordampningen ellers ville have været størst, så potentialet i ammoniakreduktion er langt mindre.

Når staldene skal renoveres/nybygges om 20 – 30 år inddrages ny teknologi.

Småkalvene opstaldes i dybstrøelse, som her er den optimale løsning.

Ventilation

Stald 1.1.1., 1.1.2. og 1.1.3. er med naturlig ventilation.

Staldafsnit 1.1.4. og 1.1.5. ventileres mekanisk. Ventilationsanlæg benyttes primært i de varme perioder.

Beskrivelse af rengøring og desinfektion

Staldene rengøres 1 gang/2 år med vand.

Der opbevares ca. 450 l rengørings- og desinfektionsmidler til malkeanlæg.

Management

På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

- Der føres journal over spredning af husdyrgødning på markerne i form af mark og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning.
- Der føres sprøjtejournal.
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.
- Der laves beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med gylle, brand mv. er beskrevet.
- Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov.
- Mælken leveres til Mammen Mejeri, som har et egenkontrolprogram som ligner "Arlagården".
- På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor management.

Egenkontrol

- Der laves årligt mark- og gødningsplan med regnskab og husdyrindberetning.
- Der føres sprøjtejournal.
- Gyllebeholderen er tilmeldt 10 årig kontrol og der føres logbog over flydelag, ligesom dette retableres efter behov.
- Der leveres mælk til Mammen Mejeri, som har et egenkontrolprogram, der følges.
- Årligt registreres forbrug af el og dieselolie.

- Der foretages løbende vedligehold og tilsyn af teknik.

Redegørelse for mulige uheld

- Fejl i foderblandingerne
- Strømsvigt
- Revnet eller overløb af gyllebeholder
- Ingen eller utæt overdækning af gyllebeholder
- Uheld med gyllehåndtering
- Uheld med håndtering af pesticider.
- uheld med håndtering af olier.

Minimering af risiko for uheld

- Ved udkørsel af gylle anvendes kun selvfyldende gylleudspredere.
- Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad at det sikrer korrekt brug og effekt.
- Der er adgang til nødstrømsgenerator.
- Spildolier opbevares i tromler på betongulv med adgang til opsugende materiale.

Minimering af gene og forurening ved uheld

- Sker der uheld af væsentligt omfang vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil kommunens Tekniske Forvaltning efterfølgende blive underrettet.
- For at minimere omfanget af eventuelle uheld, er der ophængt vejledning til hvem der skal underrettes og disses telefonnumre.
- Der udarbejdes en beredskabsplan for driftsuheld.
- Medarbejder, ejer og andre med fast adgang til bedriften vejledes i beredskabsplanen.
- Beredskabsplanen får en fast plads med nem adgang.

Ressourceforbrug

Vand

4200 m³ i nudrift og godt 5000 m³ i ansøgt drift.

Energi

	Nudrift	Ansøgt
Årligt elforbrug	88.000 kwh	100.000 kwh
Årligt forbrug af dieselolie	8500 L	8500 L

BAT-redegørelse vand- og energibesparende foranstaltninger

Energiforbruget og vandforbruget opgøres min. årligt.

Der er varmegeninvinning fra stalden til beboelsen og varmen fra nedkøling af mælken genbruges til opvarmning af vand. Ventilationen er overvejende naturlig.

Vand som bruges til at rengøre malkesystemet med, genbruges til rengøring af malkeurum.

Transport

Beskrivelse af transport

- Der hentes mælk hver anden dag både nu og i ansøgt drift (ca. 182 årlige transporter).
- Der leveres brændstof 6-8 gange årligt - nudrift og ansøgt drift.
- Dyr transporteres 1-2 gange månedligt i begge scenarier.
- Der leveres foder nu- og i ansøgt drift ca. 12 gange årligt.
- Der er nu ca. 100 transporter med husdyrgødning og i ansøgt drift forventes ca. 140 stk.

Hertil kommer de sæsonbetonede transporter med grovfoder, transporter i forbindelse med markarbejdet o.lign.

Kort over transportveje for ejendommen se bilag 4

Støj

Beskrivelse af støjkilder

- Ventilationsanlæg
- Kompressorer
- Højtryksrensere
- Malkestald
- Gyllepumpe

De fleste støjkilder er placeret i lukkede bygninger.

Driftsperiode for støjkilder

- Ventilationsanlæg benyttes primært i de varme perioder.
- Kompressorer ca 5 - 8 og 16-18:30 (køling af mælk); herudover benyttes kompressor kun beskedent.
- Højtryksrensere: 5-6 dage årligt
- Malkestald 5-7 og 16-18
- Gyllepumpe: Ca. 2 x månedligt i morgen og formiddagstimerne.

Tiltag mod støjkilder

Flere af støjkilderne er placeret i lukkede bygninger. I øvrigt er der langt til de fleste naboer.

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Der er ingen generelle skadedyr på ejendommen. I givet fald vil bekæmpelse af disse blive fortaget efter anvisninger fra Århus Universitets skadedyrslaboratorium

Fluegener

Biologisk og kemisk fluebekæmpelse foretages i øvrigt efter anvisninger fra Århus Universitets skadedyrslaboratorium

Rottebekæmpelse

Bekæmpelse af rotter foretages efter anvisninger fra Århus Universitets skadedyrslaboratorium. Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om bekæmpelse af rotter mv. (Bek. nr. 611 af 23. juni 2001).

Affald

Fast affald

Forbrændingseget ca. 3000 - 4000 kg årligt som opbevares i lukket container og afhentes af Marius Pedersen. Ca. 3000 kg plastic årligt leveres til genbrugsplads. Jernaffald afhentes af produkthandler. I ansøgt drift forventes affaldsmængderne at stige forholdsmæssigt.

Farligt affald samt olie og kemikalier

Olie og kemikalier nudrift

	Opbevares i/placering	Mængde/afskaffes via
Spildolie	Værksted i oiletønde på betongulv med adgang til opsugende materiale	Der opbevares kun begrænsede mængder af smørelolie og spildolie i

		dertilhørende ståltanke. Spildeolie leveres til den kommunale modtagerordning eller maskinhandler.
Kemikalier	Aflåselig rustfri stålcontainer	Der opbevares ca. 100 l. Der opbevares ca. 450 l rengøring- og desinfektionsmidler til malkeanlæg.
Medicin	Køleskab	Med dagrenovation; evt. rester o.lign. aftager dyrlægen.

Olie og kemikalier ansøgt		
	Opbevares i/placering	Mængde/afskaffes via
Spildolie	Værksted i olietønde på betongulv med adgang til opsugende materiale	Der opbevares kun begrænsede mængder af smøreolie og spildolie i dertilhørende ståltanke. Spildeolie leveres til den kommunale modtagerordning eller maskinhandler.
Kemikalier	Aflåselig rustfri stålcontainer	Der opbevares ca. 100 l. Der opbevares ca. 450 l rengøring- og desinfektionsmidler til malkeanlæg.
Medicin	Køleskab	Med dagrenovation; evt. rester o.lign. aftager dyrlægen.

Olie- og kemikalieaffald

Smøreolier og spildolie opbevares i værksted i olietønde på betongulv med adgang til opsugende materiale, se placering på. Spildeolie leveres til den kommunale modtagerordning eller maskinhandler.

Pesticider opbevares i aflåselig rustfri stålcontainer, jf. kortet. Medicinaffald o.lign. opbevares i og tom emballage bortskaffes med dagrenovation; evt. rester o.lign. aftager dyrlægen.

Oplag af olie og kemikalier

Der er en dieselolietank på 1200 l fra 1994.

Der opbevares kun begrænsede mængder af smøreolie og spildolie i dertilhørende ståltanke.

Der opbevares ca. 450 l rengøring- og desinfektionsmidler til malkeanlæg.

Pesticider og sprøjteudstyr

Der opbevares ca. 100 l, se bilag 1 og 1b.

Marksprøjten fyldes og rengøres på vaskeplads med afløb til gyllebeholder som anført på oversigtstegningen.

Døde dyr

Opbevares under kadaverkap, placering se bilag 1 og 1b. DAKA står for afhentning af døde dyr.

Spildevand

Spildevandsmængde

Er indregnet i vedlagte kapacitetserklæring, hvoraf mængden fremgår.

Spildevand tilledt gyllebeholder

Se ovenfor

Spildevand afledning

Tagvand ledes til grøft, syd øst for stuehuset. Der bygges kun lidt nyt, så der sker ingen væsentlige ændringer i det. Regnvandet fra nybyggeriet lukkes ud på overfladen, altså uden at tilslutte tagrenderne til dræn eller kan der laves et forsinkelsesbassin inden drænet når ud i grøften. Overfladevand fra ensilagepladser ledes til sprinkler på de omkringliggende græsmarker. Vand fra vaskepladsen (bygning 29 på situationsplanen) afledes via sandfang og en pumpebrønd til et sprinkleranlæg, hvor vandet sprinkles ud på de omkringliggende marker. Vaskepladsen er godkendt til formålet af kommunen. Ansøgers marksprøjte er herudover indrettet til at kunne rengøres i marken efter arbejdet. Se bilag 3.

Bilagsoversigt

- Bilag 1: Situationsplan
- Bilag 1b: Tabel til situationsplan
- Bilag 2: Fordeling af dyr
- Bilag 3: Oversigt med nærmeste naboer
- Bilag 4: Arealoversigt og transportveje
- Bilag 5: Forudsætninger for type 2 korrektioner
- Bilag 6: Alternative arealer - oversigt
- Bilag 7: Alternativearealer – beliggenhed i forhold til beskyttet natur
- Bilag 8: Alternative arealer – i forhold til fosfor- og nitratklasser samt nitratfølsomme indvindingsområder
- Bilag 9: Resultat af ammoniakdepositionsregninger
- Bilag 10: § 7 beskyttet natur i forhold til ejendommen
- Bilag 11: § 3 beskyttet natur i forhold til ejendommen
- Bilag 12: Natur i forhold til udbringningsarealer
- Bilag 13: Vandoplunde
- Bilag 14: Fosforklasser og lavbund
- Bilag 15: Lugtgenafstande og konsekvensområde

Bilag 1: Situationsplan



LandboMidtØst			
Tlf. 87282200 Fax.			
Målforshold: 1:1000			
Brune ledninger er til gylle Blå ledninger er til vand og den meget korte mod nord er til aflob fra plansilo.		Dato	Init.
		16.09.2009	imo-kjo

Bilag 1b: Tabel til situationsplan

Nummereringen fra oversigtsplanen anvendes nedenfor til beskrivelse af anvendelsen af den enkelt bygning i nu drift og ansøgt drift. For udvidelse af eksisterende bygninger angives størrelsen på grundplanen før og efter udvidelse.

Under den enkelte bygning skrives hvad der er i bygningerne f.eks. kemikalierum, foderkværn, korn tørringsanlæg osv.

Driftsbygninger Bygningsbeskrivelse nudirft	Bygningsbeskrivelse ansøgt drift	Grundplan nudirft (m ²)	Grundplan ansøgt (m ²)	Bygningshøjde (m) målt til tag- ryg	Taghældning	Bygningsmaterialer og Farver
1 Kostald	1 Samme	1025		6,5	20	Mursten rød + terracotta rød stålplade
2	2 Kostald Forlængelse	0	315	6,5	20	Mursten rød + terracotta rød stålplade
3 Malkestald	3 Samme	275		5,5	20	Mursten rød + terracotta rød stålplade
4 Kælvestald	4 Samme	200		7	40	Mursten rød, ældre bygn. Gårdsplads
5 Kalvestald Inkl. Værksted (26)	5 Samme	75		6,5	40	Mursten rød ældre bygn. Gårdsplads
6 Kviestald, nord	6 Samme	100		4,5	20	Mursten rød
7 Garage, depot	7 Samme	100		6,5	40	Mursten rød, ældre bygn. Gårdsplads
8 Kviestald, vest	8 Samme	240		5,5	20	Mursten rød
9 Maskinhus	9 Samme	240		6	20	Mursten rød + terracotta rød stålplade
10 Plansilo	10 Samme	250 m ²				
11 Plansilo	11 Samme	250 m ²				
12 Gylletank	12 Samme	300 m ³				
13 Gylletank	13 Samme	1346 m ³				
14 Gylletank	14 Samme	1987 m ³				
15 Beboelse	15 Samme					
16	16 Plansilo		500 m ²			
17	17 Plansilo		500 m ²			
18 Ventilation	18 Samme					
19 Markvandingsbo- ring	19 Samme					
20 Ventilation	20 Samme					
21 Vaskeplads m.m.	21 Samme					
22 Gyllepumpe	22 Samme					
23 Mælkerum	23 Samme					
24 Pesticider	24 Samme					
25 Dieseltank	25 Samme	1200 l				
26 Værksted	26 Samme	Se kalvestald for bygningsbeskrivelse. I værkstedet opbevares spildolie				
27 Døde dyr	27 Samme					
28 Maskinhus	28 Samme	740 m ²		Ca. 8 m	20	Røde mursten, terracotarøde stålplader og eternittag.
29 Vaskeplads	29 Samme	84 m ²				
30	30 Møddingplads		100 m ²			
31	31 Befæstet areal		Små 1000 m ²	Til foderblanding og opbevaring af mindre ensilagestakke		

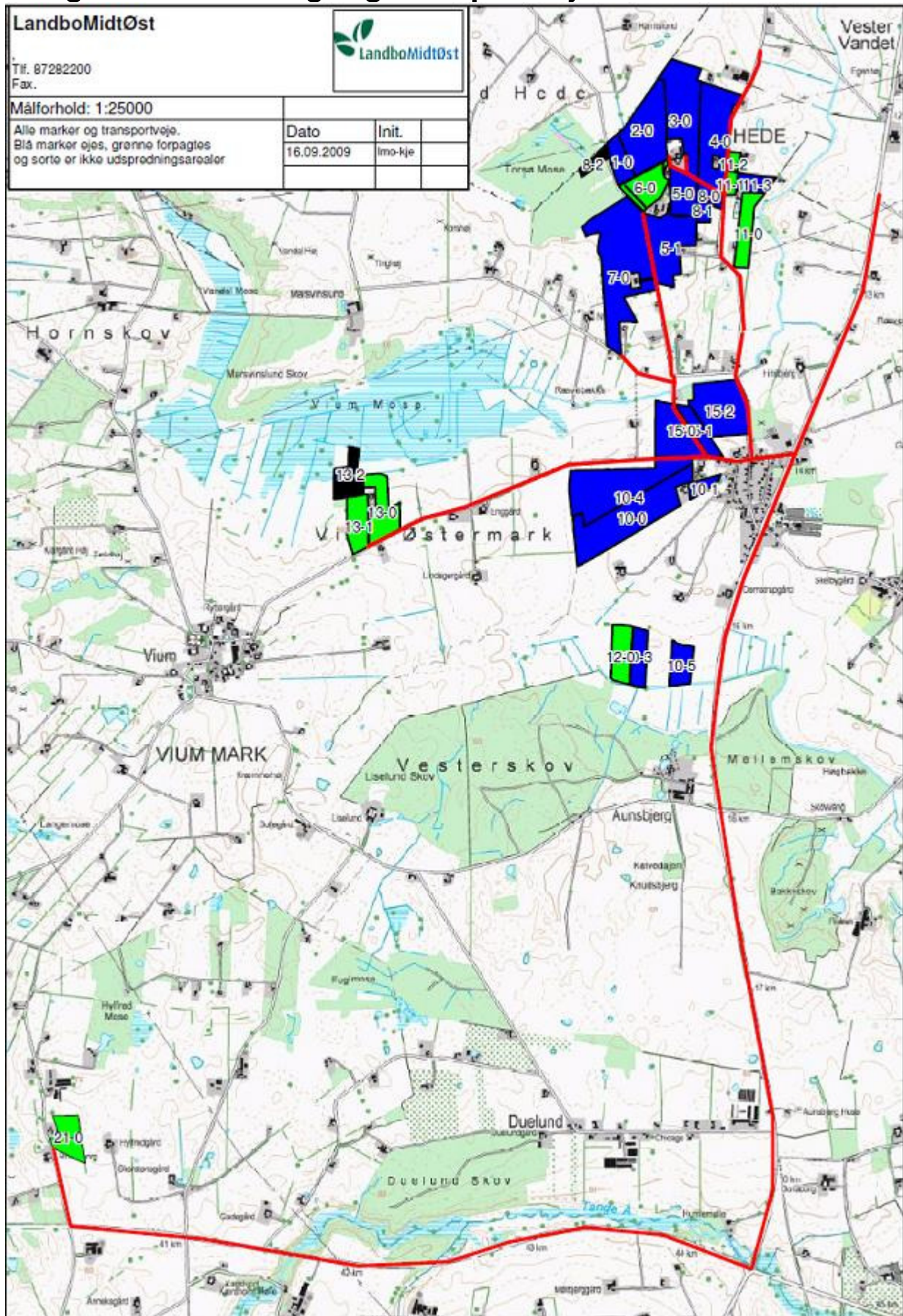
Bilag 2: Fordeling af dyr

Staldafsnit nr. jf. ansøgning Dyrehold og staldtype	Vægt-/alders fordeling	Antal årsdyr	DE	Antal måneder på græs pr. år inden-/udenfor (udløser vilkår)	
				indenfor udbringningsarealet	udenfor udbringningsarealet
1.1.1. Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl el- ler ringkanal)	-	103	137,46		
1.1.2. Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl el- ler ringkanal)	-	37	49,38	0	0
1.1.3. (1) Småkalve (0-6 mdr.), tung race, Dybstrøelse (hele arealet)	0-6 mdr.	36	9,73		
1.1.3. (2) Tyrekalv (0-6 mdr.), tung race, Dybstrøelse (hele arealet)	40- 60 kg	75	0,98		
1.1.4. (1) Kvie/stud (6 mdr. - kælv), tung race, Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	6 - 25 mdr.	49	23,67	3	3
1.1.4. (2) Kvie/stud (6 mdr. - kælv), tung race, Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	6 – 25 mdr.	17	8,21	3	0
1.1.5. (1) Kvie/stud (6 mdr. - kælv), tung race, Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	6 - 25 mdr.	25	12,08	6	0
1.1.5. (2) Kvie/stud, (6 mdr. - kælv), tung race, Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	6 - 25 mdr.	8	3,86	3	0
1.1.6. Malkeko, tung race, Dybstrøelse (hele arealet)	-	10	13,35	0	0
DE i alt			258,72		

Bilag 3: Oversigt med nærmeste naboer



Bilag 4: Arealoversigt og transportveje



Bilag 5: Forudsætninger for type 2 korrektioner

Følgende formler skal anvendes ved beregning af den aktuelle type 2 korrektion på ejendommen, Plantedirektoratet 2006/2007 for fosfor, jf. godkendelsesvejledningen "Tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug":

Malkekøer, tung race:

Type 2: Ved opgørelse af fodermængde, indhold af fosfor i foderet, mælkeydelse og proteinprocenten i mælk skal korrektionsfaktoren beregnes ved hjælp af formlen:

$$((\text{FE pr. årsko} \times \text{g P pr. FE} / 1000) - (\text{kg mælk pr. årsko} \times 0,00096) - 0,5) / 21,8$$

Der skal anvendes standard tal for FE (foderenhed) pr årsko, kg mælk pr. årsko og proteinprocent i mælk. Gram fosfor pr. FE er ansøgt mængde (4,2 g P pr. FE).

FE pr årsko = 6699

kg mælk pr. årsko = 8971

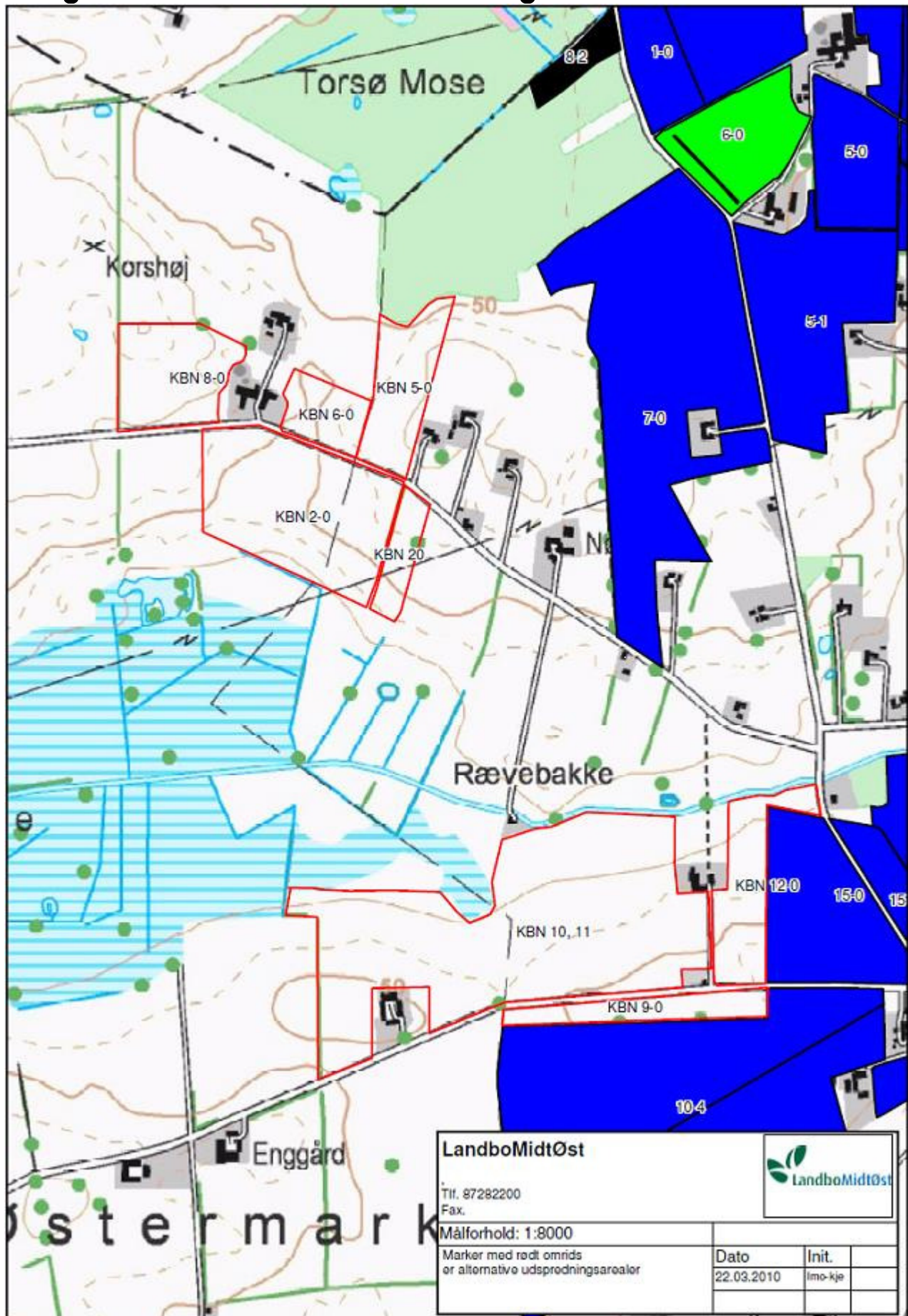
pct. protein i mælk = 3,41

g råprotein/FE = 173 g/FE

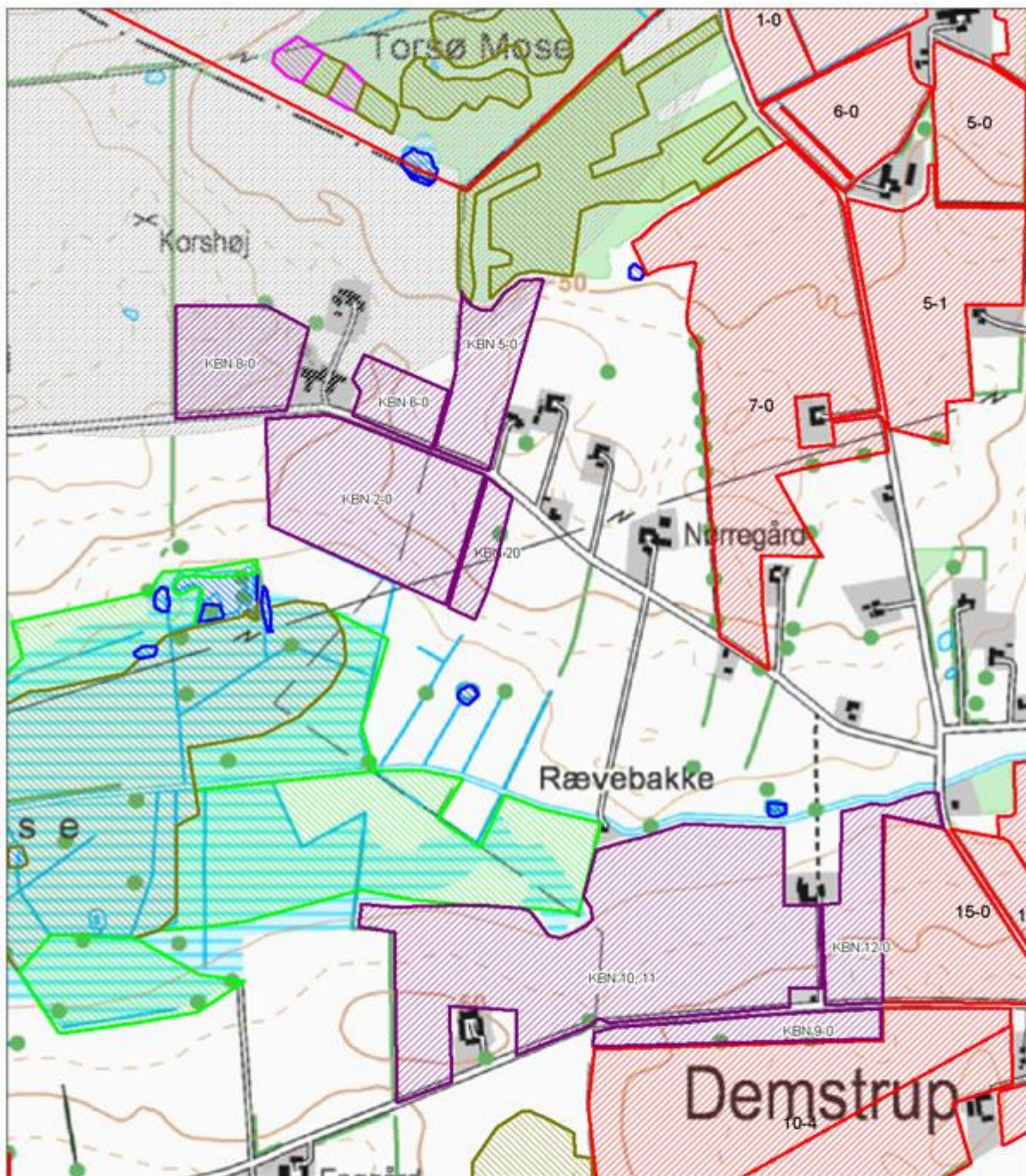
$$((6699 \times 4,2 / 1000) - (8971 \times 0,00096) - 0,5) / 21,8 = 0,87$$

Tabel 5a: Husdyrgødning, standardforudsætninger for produktion							
Normerne for indhold af kvælstof og fosfor i husdyrgødning angivet i tabel 4 er fastsat på grundlag af nedenstående forudsætninger om de enkelte husdyrarters ydelsesniveau og foderforbrug.							
Kvæg		FE	Råprotein g pr. FE	Fosfor g pr. FE	Mælke ydelse kg	Mælke protein pct.	Tilvækst kg
1 årsko uden opdræt, malkekvæg	Tung race	6699	173	4,6	8971	3,41	
	Jersey	5561	173	4,6	6346	4,07	
1 årsopdræt (kalv 0 - 6 mdr.)*	Tung race	874	199	4,9			
	Jersey	658	199	4,9			
1 årsopdræt (6 mdr. - kælving (28/25 mdr.), køer og stude)*	Tung race	1791	160	4,9			
	Jersey	1339	160	4,9			
					Vægt, kg		
					Ind	Slut	
Tyrekalve (0 - 6 mdr.)	Tung race	620	169	4,4	40	220	
	Jersey	441	169	4,4	25	145	
Ungtyre 220 - 440 kg 145 - 328 kg	Tung race	1280	145	4,2			220
	Jersey	1007	145	4,2			183
1 årsammeko (uden opdræt), <400 kg		1525	207	3,6			
1 årsammeko (uden opdræt), 400-600 kg		2207	207	3,6			
1 årsammeko (uden opdræt), 600 kg<		2502	207	3,6			
* Mængderne er angivet pr. årsopdræt (svarer til 365 foderdage)							

Bilag 6: Alternative arealer - oversigt



Bilag 7: Alternative arealer – beliggenhed i forhold til beskyttet natur



Sag: Korshøjvej 8, Demstrup, 8620 Kjellerup

Signaturforklaring

- Kommunegrænse
- Alternative arealer
- Udbringningsarealer

§ 3 beskyttet natur

- Eng
- Hede
- Mose
- Overdrev
- Sø

§ 7 beskyttet natur

- Beskyttet hede/over
- Beskyttet højmoser
- Beskyttet løbetløb
- Bufferzone I
- Bufferzone II

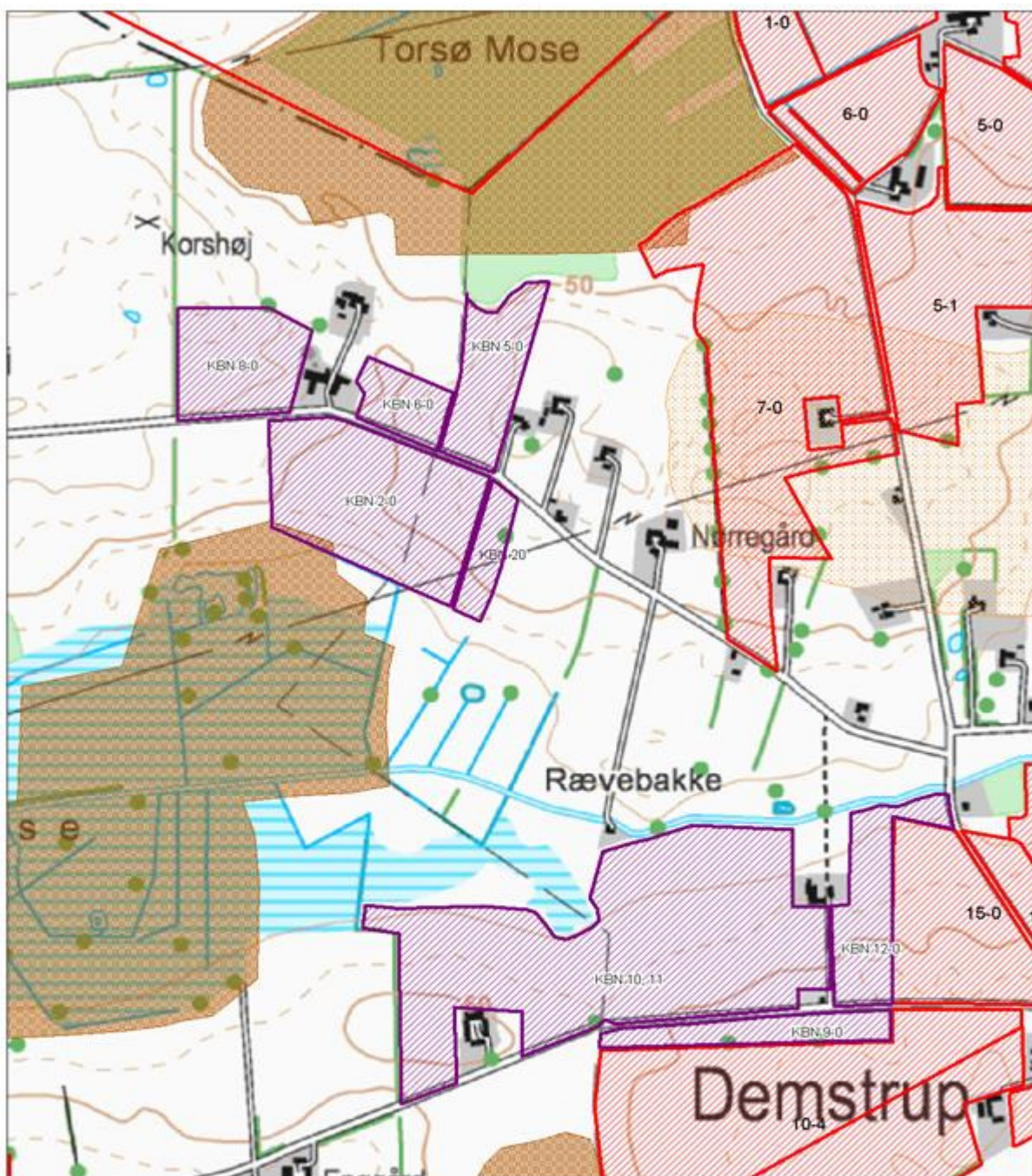
EF - Fuglebeskyttelsesomr.

- EF - Habitatområde
- Ramsarområde
-



Gasværksvej 4
9000 Aalborg
Telefon 99 30 12 00

Bilag 8: Alternative arealer – i forhold til fosfor- og nitratklasser samt nitratfølsomme indvindingsområder



Sag: Korshøjvej 8, Demstrup, 8620 Kjellerup

Signaturforklaring

-  Kommunegrænse
-  Alternative arealer
-  Udbringningsarealer

Fosforklasse II

Omfattet af økkerklasse 1

 Fosforklasse II

Fosforklasse I og III

Ikke omfattet af økkerklasse 1


 Fosforklasse I / III

Nitratfølsomme indvindingsområder

 Nitratfølsomme indvindingsområder

Nitratklasser

 Nitratklasse I


 Nitratklasse II

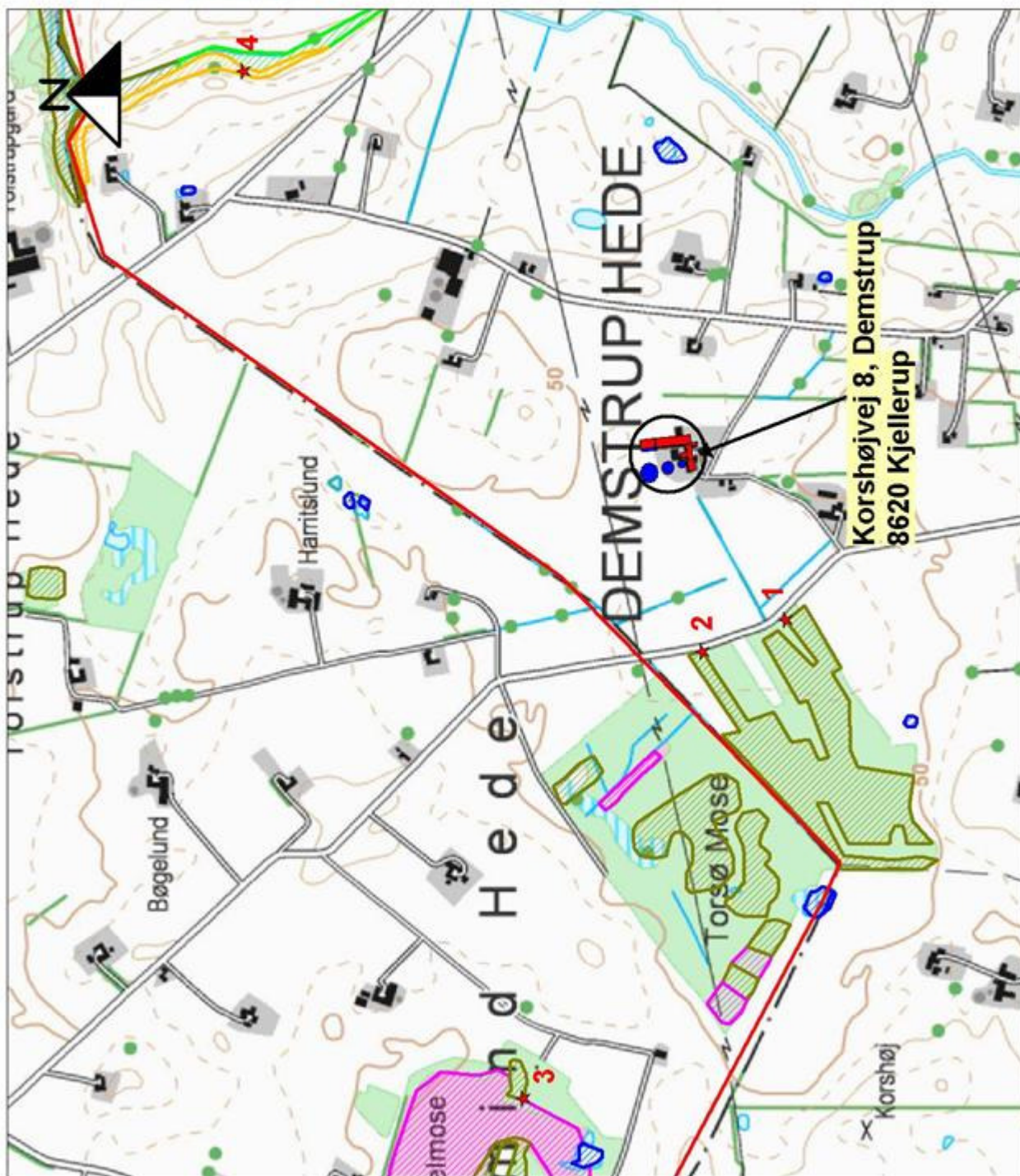
 Nitratklasse III



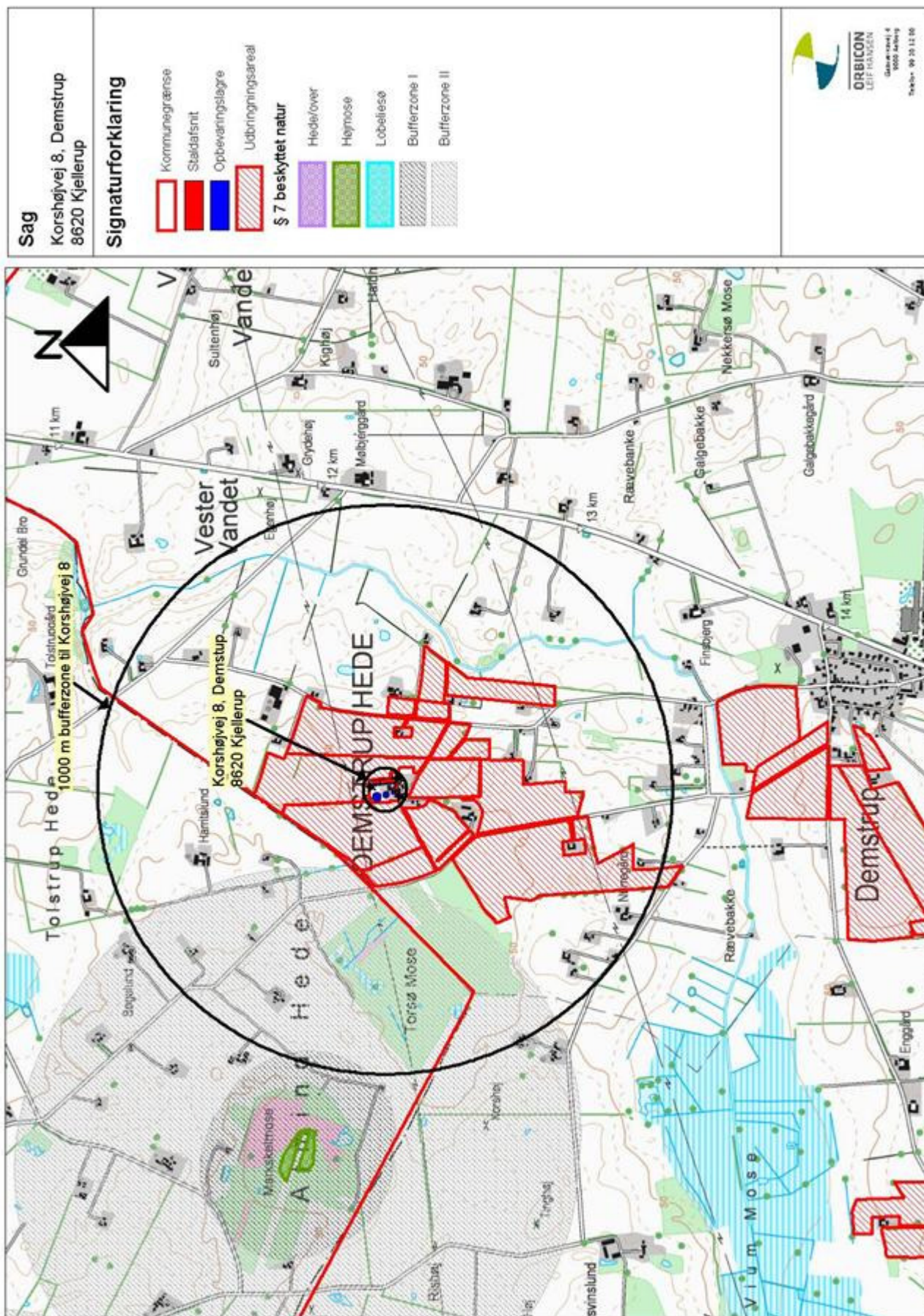
Gasværksvej 4
9000 Aalborg
Telefon 99 30 12 00

Bilag 9: Resultat af ammoniakdepositionsregninger

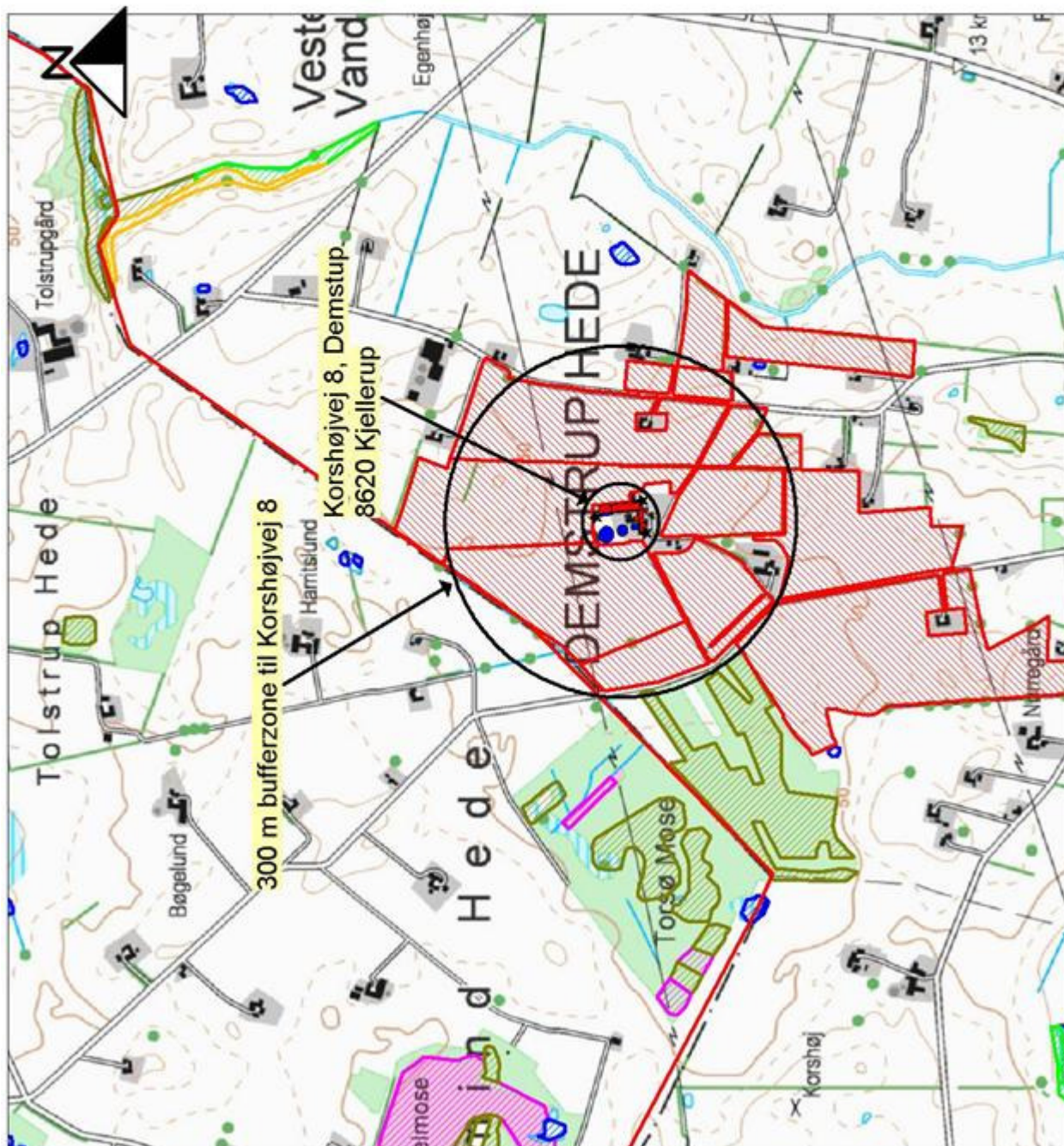
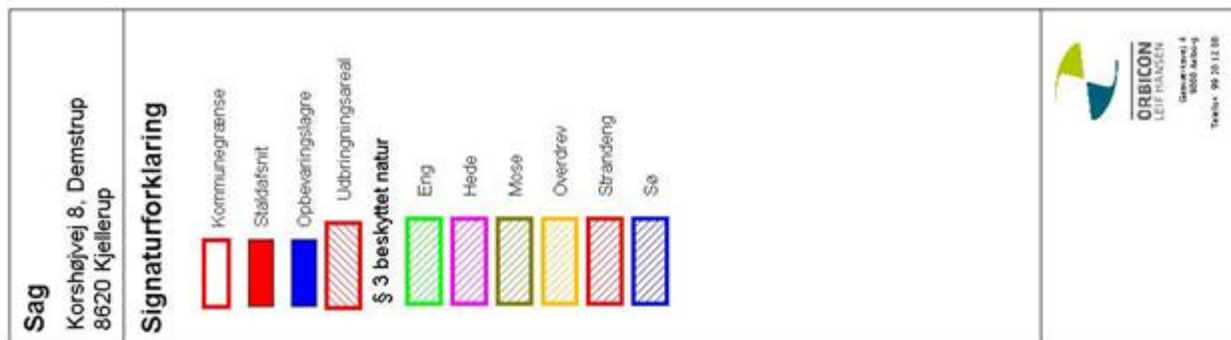
<p>Sag Korshøjvej 8, Demstrup, 8620 Kjellerup</p> <p>Signaturforklaring</p> <p>Beregnet merammoniakdeposition: Punkt 1: 0,1 kgN/ha Punkt 2: 0,09 kgN/ha Punkt 3: 0,01 kgN/ha Punkt 4: 0,021 kgN/ha</p> <p> Kommunegrænse Skaklæksnit Opbevaringslagre § 3 beskyttet natur </p> <p> Eng Hede Mose Overdrev Sø </p>	 <p>ORBICON LEP HANDELS Gårdsvej 4 9500 Aabyhøj Tlf: 99 25 22 05</p>
---	--



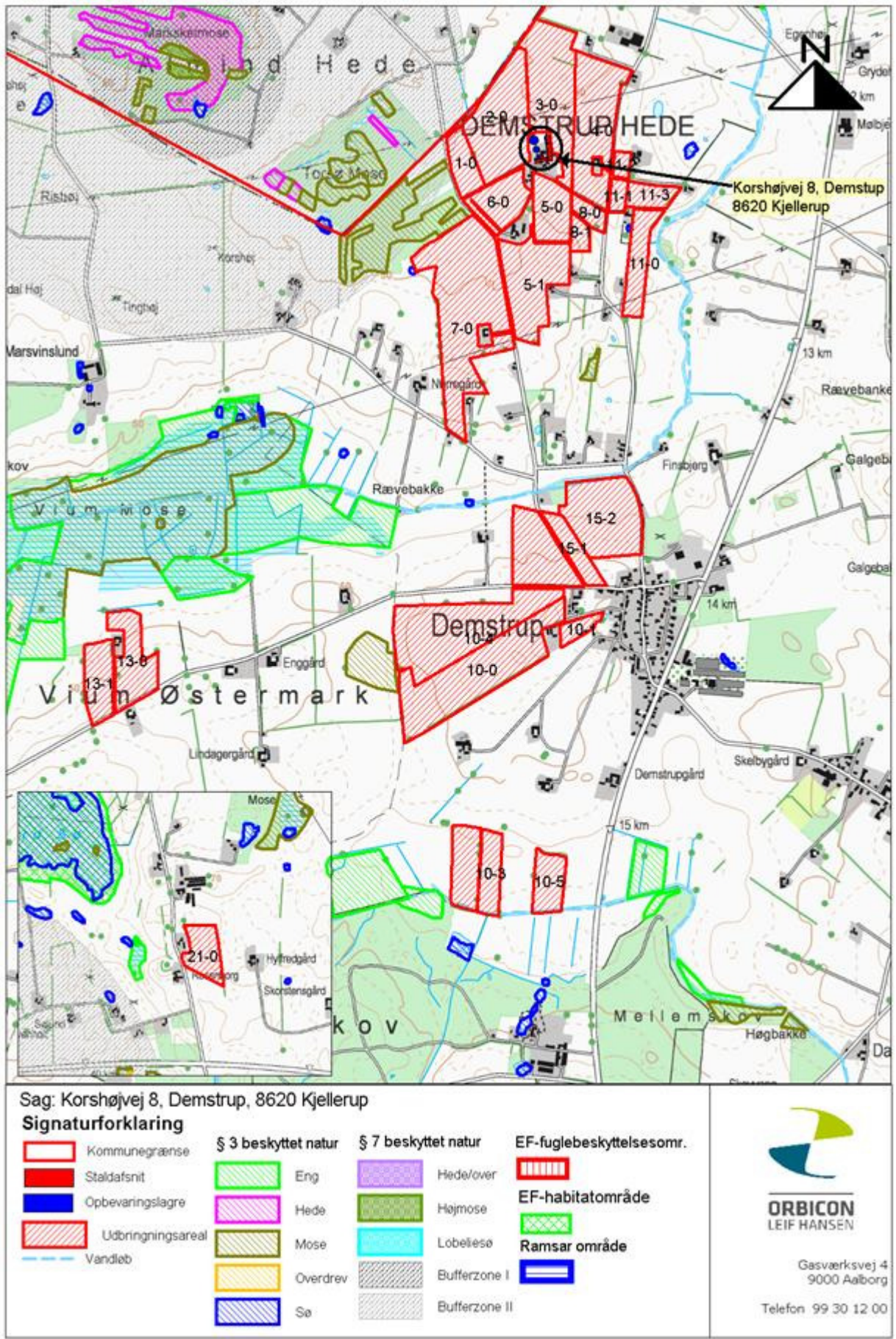
Bilag 10: § 7 beskyttet natur i forhold til ejendommen



Bilag 11: § 3 beskyttet natur i forhold til ejendommen

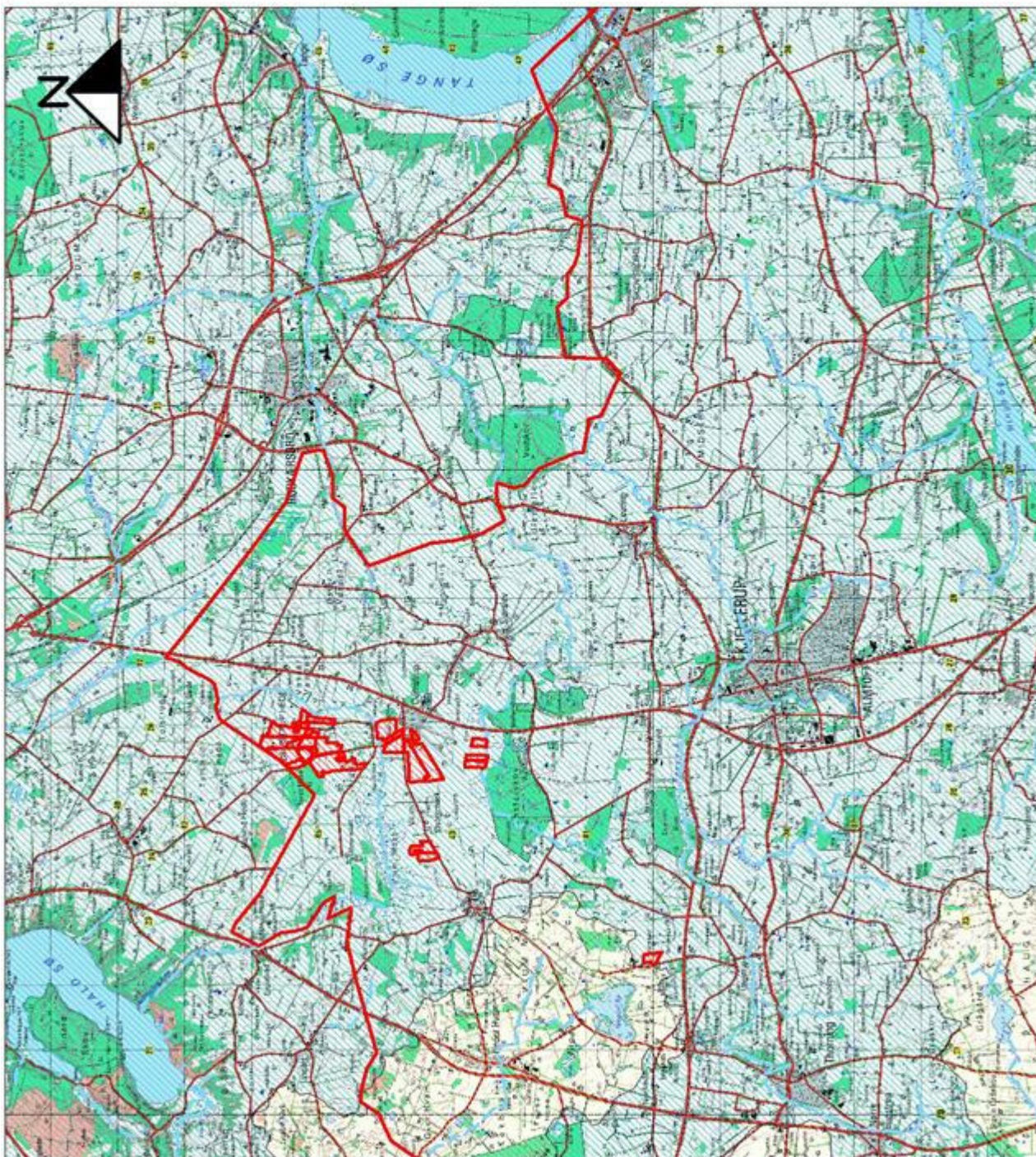


Bilag 12: Natur i forhold til udbringningsarealer

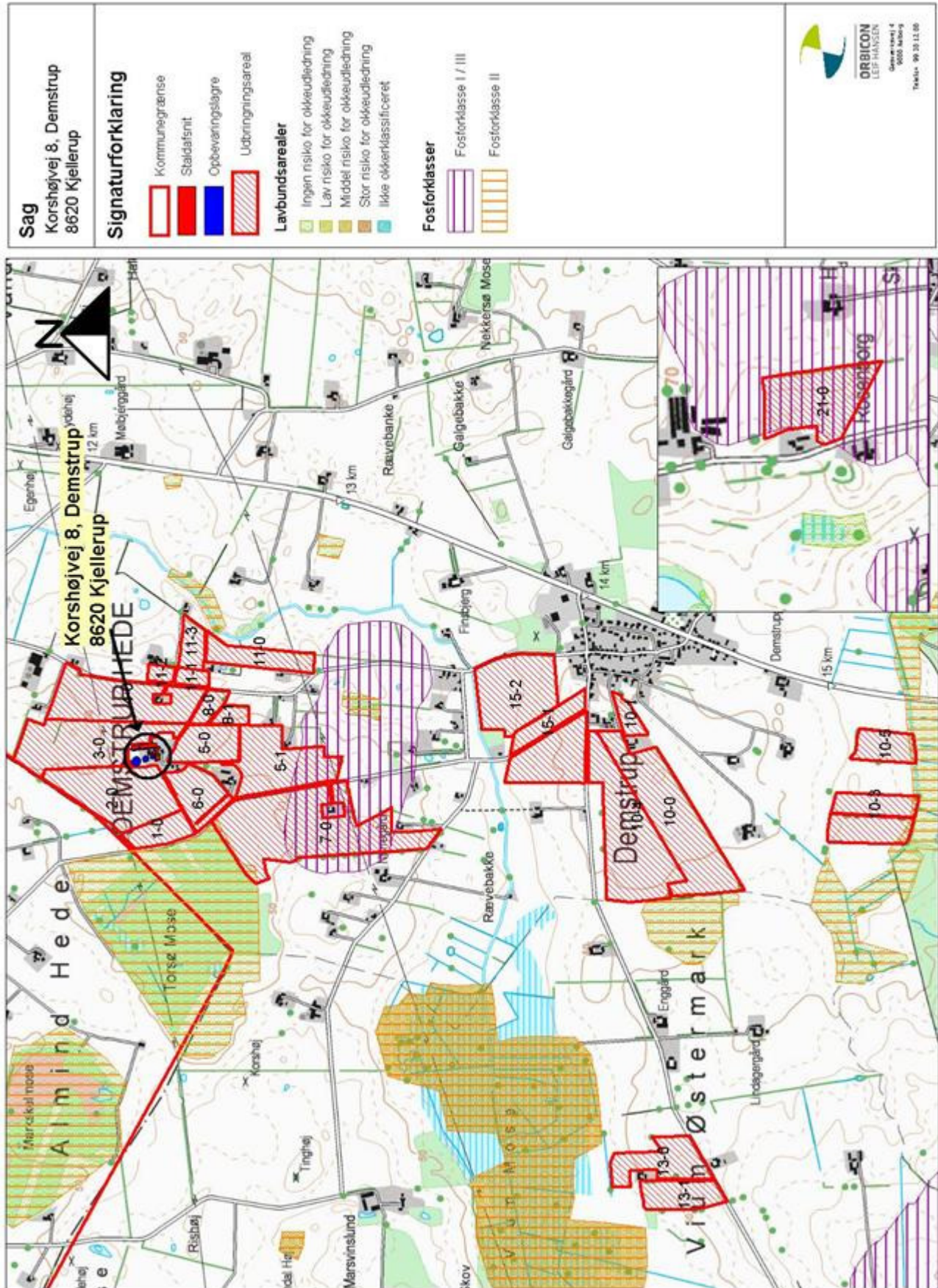


Bilag 13: Vandoplande

Sag Korsbølvej 8, Demstrup 8620 Kjellerup	Signaturforklaring Kommunegrænse Udbryngningsareal Vandramme oplande Limfjorden Randers Fjord Vandløb	
--	---	--



Bilag 14: Fosforklasser og lavbund



Bilag 15: Lugtgeneafstande og konsekvensområde

